

De Korhaan

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

jaargang 58, nummer 1

lente 2024

De Korhaan

verenigingsuitgave van de
'Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken'

Jaargang 58
nummer 1, lente 2024
Verschijnt 4 x per jaar
ISSN: 0929-8762 en ISSN 2950-4783

Redactieadres

redactie@vwggooi.nl
Ruud Overdijk, eindredacteur
Jacob Catsstraat 40
1215 EZ Hilversum

Redactie

Renée Beekman
Doortje van Dijk
Dick Jonkers
Jelle Hogenbirk
Paul Keuning
Arda van der Lee
Rob Moolenbeek
Ruud Overdijk
Jeannette Tas

Ledenadministratie

ledenadministratie@vwggooi.conscribo.nl
Pieternel Vlasblom
Gaast 31
1274 AP Huizen
035-5261224

Advertenties

In overleg met de redactie

Drukkerij

Ten Herkel Loosdrecht

Inleveren kopij

Uiterlijk: voor de 28ste van de maanden
maart, juli, oktober, december

Copyright

Het overnemen van artikelen is uitsluitend toegestaan na overleg met de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor artikelen te weigeren. De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen en bijbehorend copyright van beeldmateriaal.

Omslagfoto's:

De foto op de vooromslag 'Velduil', is gemaakt door Bertus van den Brink in de Eempolder op 16 november 2023.

De foto van de 'Grote Barmsijs' op de achteromslag is op 16 november 2023 gemaakt in het Stadspark Huizen door Jurriën Uiterwijk.

2024 Het jaar van de Huismus

Pagina 6

Grote Barmsijzen in het Gooi

Pagina 18

Havik verdrinkt zijn prooi

Pagina 26

INHOUD

Redactioneel	3
Van de (vertrekkende) voorzitter	4
Algemene Ledenvergadering	5
Braakbal van Aalscholver	9
Interview Andreas Grunwald	10
De Grote Karekiet	14
Interview Yvonne Vermeulen	61
Dolfijne beregoeie vogel-treffers van Yvette Kusters	21
Zorgen voor weidevogels in de Aetsveldse Polder	25
Boekbesprekingen	28
Wat was interessant in de vogelbladen?	35

PROGRAMMA

Actuele programma-informatie vindt u op de website www.vwggooi.nl.

Via de nieuwsbrief maken wij nieuwe activiteiten en wijzigingen bekend.

Hoe draag jij je steentje bij?

Redactioneel

Tijdens het samenstellen van dit nummer van De Korhaan zetten gesprekken met een paar mensen me aan het denken over de vereniging. Het begon met een interview met onze huidige voorzitter Piet Spoorenberg. Ik sprak hem voor een portret van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken dat is gepubliceerd op de website Vogelskijken.nl.¹ Daarna interviewde ik Yvonne Vermeulen – die voor de VWG geregeld excursies organiseert – en onze kandidaat-voorzitter Andreas Grunwald. Deze interviews staan elders in dit blad.

De gesprekken zetten me aan het denken over de vraag wat een vereniging nu eigenlijk is en – meer specifiek – wat de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken voor een vereniging is. Een vogelwerkgroep is natuurlijk iets anders dan bijvoorbeeld een voetbalvereniging. Het doel van een voetbalclub is haar leden te laten genieten van het spel. Een vogelwerkgroep heeft meestal een wat abstracter doel, zoals het bestuderen en beschermen van de in het wild levende vogels. Dat de leden daarbij best mogen genieten van het kijken naar vogels staat natuurlijk niet ter discussie, maar het is niet het hoofddoel.

Om de belangrijkste doelstellingen te realiseren heeft de Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken werk- of subgroepen die een specifieke taak vervullen. Achter in deze Korhaan kun je lezen hoeveel van dergelijke groepen binnen onze VWG actief zijn. Allemaal organiseren ze een of meer activiteiten. Activiteiten waarbij de leden iets aangeboden krijgen, zijn heel populair. De belangstelling voor de vogelherkenningscursussen, avonden met lezingen en excursies is groot. Lezingen over aansprekende onderwerpen als kleuren en patronen bij vogels, vogelwachter op Rottumerplaat zijn snel volgeboekt. En ook excursies zijn geregeld al vol voordat de nieuwsbrief met de eerste aankondiging verschijnt.

Activiteiten waarvoor iets van de leden wordt gevraagd, scoren echter een stuk lager. Oproepen voor leden die willen meedoen met nestkastcontroles of met vogeltellingen in de Eempolders staan heel regelmatig in De Korhaan. Op de komende Algemene Ledenvergadering staat de verkiezing van een nieuwe voorzitter op de agenda. Dat is dan drie (!) jaar nadat Piet Spoorenberg in 2021 heeft aangegeven dat hij na acht jaar voorzitterschap de hamer graag wil overdragen. Vorig jaar werd Ruud Willemstein voorgesteld als nieuwe secretaris ter opvolging van Huub Casander, die al twee jaar daarvoor had aangegeven graag te willen stoppen.

Een vereniging is er voor de leden, maar zijn er ook leden voor de vereniging? Zou het niet leuk zijn ook daadwerkelijk daaraan bij te dragen? Vrijwel alle activiteiten zijn zo opgezet dat je niets hoeft te weten of te kunnen om mee te kunnen doen. Iedereen met wat goede wil kan direct bijdragen aan bijvoorbeeld tellingen, broedvogelinventarisaties of nestkastcontroles.

In onze vogelwerkgroep hebben we ons georganiseerd rond een gemeenschappelijk doel: het bestuderen en beschermen van de in het wild levende vogels. En natuurlijk zijn er veel mensen die het zo druk hebben met werk en/of gezin dat ze niet méér kunnen doen dan naar lezingen komen en met excursies meegaan. Maar als je af en toe een gaatje in je agenda hebt, overweeg dan eens je kennis en/of ervaring via de VWG in dienst van de vogels te stellen, zodat je niet alleen van hen geniet, maar ook iets bijdraagt aan hun voortbestaan.

Ruud Overdijk

¹ De afgelopen maanden heb ik voor de website Vogelskijken.nl portretten geschreven van de VWG Zuid-Kennemerland, VWG Het Rijk van Nijmegen en Omgeving en onze eigen VWG. De artikelen zijn te lezen op <https://vogelskijken.nl/categorie/vogelwerkgroep/>.

Piet Spoorenberg

Niek Wieringa

Van de (vertrekkende) voorzitter

In maart 2008, inmiddels 16 jaar geleden, begon ik als bestuurslid in de rol van coördinator Avifauna. Toen Rien Rense eind 2012 aangaf te willen stoppen als voorzitter, werd er verwachtingsvol naar mij gekeken. “Waarom ook niet”, moet ik gedacht hebben. In De Korhaan van april 2013 verscheen mijn eerste ‘Van de voorzitter’. Dit is nu mijn laatste, want Andreas Grunwald heeft zich kandidaat gesteld om in de komende algemene ledenvergadering het stokje van mij over te nemen.

Voor mij dus tijd voor wat anders, na 47 “Van de voorzitters” van mijn hand in de Korhaan. Een Korhaan die in april 2013 nog in zwart-wit gedrukt werd en vijf edities per jaar had. Vanaf begin 2016 wordt ons clubblad in kleur gedrukt. Zomaar een voorbeeld van wat er in de elf jaar is veranderd binnen onze vereniging. Andere bijzondere zaken die deze periode te benoemen zijn? Het prachtige jubileumjaar 2017 met een memorabel jubileumfeest.

Ondertussen blijken een aantal projecten, zoals Nestkastenonderzoek en Eempoldertelling, al meer dan vijftig jaar belangrijke gegevens op te leveren. En we slagen erin om ook andere projecten langjarig vol te houden. Persoonlijk ervaar ik de oprichting van de werkgroep Broedvogelinventarisaties in 2009 als een succes. Want sindsdien inventariseren we als vogelwerkgroep ieder jaar gemiddeld zes gebieden op broedvogelterritoria. Een aantal jaren terug besloten we om deelnemers van de zeer succesvolle vogelherkenningscursus een jaar-

lidmaatschap mee te geven. Dit heeft ertoe geleid dat deelnemers aan de cursus gemakkelijker besluiten om deel te nemen aan activiteiten van onze vogelwerkgroep en vervolgens lid te blijven.

Ook de reorganisatie van onze boekhouding en ledenadministratie was een pak van mijn hart. Hierdoor hebben we nu een toekomstbestendige inrichting en is het beheer veel eenvoudiger en veiliger.

Bijzonder was de coronapandemie die ook het verenigingsleven nagenoeg stillegde. In oktober 2021 dachten wij die al af te sluiten met het succesvolle “openingsfestival” in de Drie Dorpen. Maar daarna ging alles toch nog ruim een half jaar ‘op slot’.

Is er veel veranderd in sinds 2008? Ja en nee. Alle veranderingen die in onze maatschappij hebben plaatsgevonden zijn ook in ons vrijwilligerswerk geland. Denk aan de digitalisering, waardoor we bijvoorbeeld nu in het veld onze tellingen digitaal invoeren. Hiermee kwam trouwens een einde aan avonden handwerk met veel papieren kaarten, pennen, koffie, koek en gezelligheid.

Gebleven is ons plezier in het waarnemen en bestuderen van de vogels. De noodzaak om de vogels te beschermen is ook niet veranderd. Onze vereniging is in de afgelopen periode verder in omvang gegroeid en kwaliteit en betrokkenheid zijn naar mijn beleving toegenomen. Lezingavonden en excursies zijn de laatste tijd binnen de kortste keren volgeboekt. Dus er is behoefte en gelegenheid om samen meer activiteiten te ontplooien.

Heb je zelf een idee voor het organiseren van een leuke / interessante bijeenkomst of een excursie in een gebied? Grijp de kans om dit gewoon op te pakken. Heb je hulp of advies nodig? Vraag een bestuurslid om mee te denken.

Wat verder is gebleven is dat we een behoorlijk vermogen in beheer hebben. En dat we nog steeds zoekende zijn hoe we dit beter kunnen inzetten voor onze doelstellingen. Fijn dat hiervoor nu een adviesgroep aan de slag is, die deze vraag samen met de leden tracht in te vullen. Om de vogels en hun leefgebieden in het werkgebied te beschermen is er nog genoeg ruimte om ons te ontplooien. Hoe kunnen we onze kennis en gegevens hiervoor beter inzetten? Hoe zorgen we ervoor dat de (lokale) overheden in hun beleid en beheer meer rekening houden met de vogels en hun leefgebieden? Hoe creëren we hiervoor meer draagvlak bij de inwoners van ons werkgebied? Hoe motiveren we boeren en andere bedrijven om meer natuurinclusief en vogelvriendelijk te werken? Genoeg uitdagingen om in mijn nieuwe rol als ‘coördinator onderzoek en bescherming’ in het bestuur de komende periode aandacht aan te geven. Maar alleen door het samen te doen, houden we het plezierig en kunnen we het moeiteloos volhouden. Ik ben ervan overtuigd dat wij als vogelwerkgroep samen nog veel mooi en belangrijk werk kunnen verrichten.

Piet Spoorenberg

Algemene Ledenvergadering 21 maart 2024

van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken

Hierbij nodigt het bestuur de leden uit voor de Algemene Ledenvergadering van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken op donderdag 21 maart 2024 in de Infoschuur 't Gooi (Naarderweg 103, Hilversum).

Aanvang 20.00 uur, zaal open om 19.30 uur.

De agenda voor de Algemene Ledenvergadering luidt als volgt:

1. Vaststellen verslag Algemene Ledenvergadering van 2023
2. Ingekomen stukken
3. Jaarverslag en jaarrekening 2023 vaststellen
4. Verslag Kascommissie en Decharge bestuur
5. Samenstelling Kascommissie en verkiezing Bestuursamenstelling en verkiezing
  - Wobbe Kijlstra is aftredend en niet herkiesbaar. Henk de Vendt is kandidaat.
6. Jaarplan en begroting 2024 vaststellen
7. Bestuursamenstelling en verkiezing
  - Voorzitter: Piet Spoorenberg is aftredend en niet herkiesbaar. Andreas Grunwald is kandidaat.
  - Penningmeester: Niek Wieringa is aftredend en niet herkiesbaar. Heleen Boelens is kandidaat.
  - Communicatie: Doortje van Dijk is aftredend en herkiesbaar
  - Onderzoek en bescherming: vacant. Piet Spoorenberg is kandidaat.

Tegenkandidaten voor deze functies kunnen zich tot 21 maart melden bij één van de bestuursleden. Houd de website in de gaten voor eventuele kandidaatstellingen. Hierdoor kan je keuze misschien veranderen.

8. Dineke Sluijters Vogelfonds (DSF)
  - De ALV wordt, overeenkomstig het advies van de commissie, gevraagd om in te stemmen met de ingebrachte projecten.
  - Aanpassing bestedingsplan (zie onder agendapunt 10)
9. Samenstelling DSF Adviescommissie en verkiezing:
  - Ton Velthuis en Rien Rense zijn tussentijds afgetreden
  - Rob Molenbeek is aftredend en herkiesbaar
  - Arda van der Lee is aftredend en herkiesbaar
10. Wijziging Huishoudelijk Reglement in verband met wijzigingen DSF
11. Rondvraag

Alle definitieve stukken en eventueel aangepaste agenda benodigd voor de vergadering staan uiterlijk 6 maart 2024 op de website: www.vwggooi.nl → vereniging → verenigingsverslagen. Eventueel nog later ingekomen stukken staan uiterlijk 18 maart 2024 op de website. Houd de website en de nieuwsbrief in de gaten!

NA DE PAUZE

Na de pauze gaan we met elkaar in gesprek over de toekomst van de vogels in het Gooi e.o. Wat is er nodig om het leefgebied van de vogels te verbeteren? Wat kunnen de leden van de VWG doen? Kan het geld van het Dineke Sluijtersfonds daarbij behulpzaam zijn? De vogels hebben immers niets aan een spaarrekening. De adviesgroep geeft naar aanleiding van de vragen in de nieuwsbrief een eerste terugkoppeling.

Datum: donderdag 21 maart
Tijd: 20.00 uur

Locatie: Infoschuur 't Gooi
Adres: Naarderweg 103 - Hilversum

Houd de website in de gaten
voor eventuele wijzigingen in
de stukken.

Huisemus nest met jongen, tuin Hilversum, 1 juli 2023 | Dirk-Jan Dwars

2024 is het Jaar van de Huismus

Sovon en Vogelbescherming kiezen elk jaar een vogelsoort uit die wel wat extra aandacht kan gebruiken. De Huismus is een van de bekendste en meest talrijke vogels van ons land. Omdat ze altijd met z'n allen zijn, lijkt het alsof er veel Huismussen zijn. Toch zijn hun aantallen sinds de jaren zeventig gehalveerd.

Vooraf in de grote steden zijn veel Huismussen verdwenen. De laatste jaren lijkt die achteruitgang gelukkig gestopt. Natuurinclusief bouwen krijgt steeds meer aandacht en het aanbieden van nestgelegenheden in steden lijkt zijn vruchten af te werpen. Maar dat alleen is niet genoeg voor de Huismus. De hoeveelheid groen in steden neemt nog steeds af. Wil het herstel van de Huismus doorzetten, dan moet dat veranderen.

Hoe herken je de Huismus?

Habitat

De Huismus verkiest de buurt van (oudere) huizen, gebouwen of boerderijen in een groene omgeving. Bij voorkeur een rommelige indeling waar struiken, bomen, groene en grijze open ruimte, waterpartijen en schuil- en nestmogelijkheden in elkaars buurt liggen.

Nestplaats

Huismussen zijn koloniebroeders die broeden in de periode april-september. Ze hebben 2 tot 3 legsels per jaar met 4 tot 6 eieren. Een gezonde kolonie

bestaat uit een twintigtal paartjes. Een van de hoogtepunten van het Jaar van de Huismus wordt het onderzoek naar zijn mogelijkheden om te broeden. Waar nestelen Huismussen graag? Huismussen zijn daarin bijzonder veelzijdig. Nesten worden gevonden onder daken, achter struiken, regenpijpen en zonneschermen. Ook maken Huismussen veel gebruik van nestkasten en neststenen die eigenlijk bedoeld zijn voor Gierzwaluwen. Ze zijn dus volledig afhankelijk van menselijke bebouwing. Huismussen gebruiken vaak meerdere jaren hetzelfde nest. Maar welke nestplaatsen zijn het meest populair? Met de telling 'Waar huist de

mus?' hopen we daar meer over te weten te komen. Iedereen kan daaraan meedoen.

Voedsel

Het dieet van een Huismus bestaat voornamelijk uit zaden, voedselrestjes en in mindere mate insecten. De jongen worden bijna uitsluitend gevoerd met insecten, waaronder heel veel bladluizen.

Het Jaar van de Huismus is een initiatief van Sovon Vogelonderzoek en Vogelbescherming Nederland in samenwerking met het Vogeltrekstation en huismusonderzoeker René Oosterhuis.

Huismus vrouw in tuin in Hilversum, 1 juli 2023 | Dirk-Jan Dwars

Huismussen in tuin in Soest, 16 juli 2023 | Bianca de Vries

Hoe maak je van jouw tuin een mussenparadijs?

Creëer mogelijke verblijfplaatsen voor Huismussen

- Zorg voor beschutting in de vorm van (groenblijvende) hagen, bomen, struiken en klimplanten. Liefst op enkele meters van voedselbronnen, water en het nest.
- Creëer een plek waar de mussen een zandbad kunnen nemen. Dit hebben ze nodig om zich te ontdoen van oud vet en parasieten.

Zorg voor voedsel en water

- Zorg voor groenstroken met inheemse grassen en (on)kruiden die zaden mogen krijgen.
- In de winter kun je bijvoeren met zaden en granen.
- Plaats een bakje of een schaalje met water, of zorg voor een vijver(tje) met aflopende oever.

Hou het veilig voor de Huismussen

- Gebruik geen pesticiden.
- Vermijd ingrijpende werkzaamheden aan huis en tuin tijdens het broedseizoen.

En dan maar duimen dat de Vogel van het Jaar zich neervlijt in jouw tuin. Geen geluk? Geen nood. Als de Huismus geen acte de présence komt geven in jouw tuin, kan je terecht bij Vogelbescherming, die in 2024 een podium zal geven aan deze nuttige en gezellige vogel.

Huismus in tuin in Eemnes, 11 juni 2021 | Burg de Man

Jonge Huismus in tuin in Soest, 26 juli 2023 | Bianca de Vries

Braakbal van Aalscholver

Arda van der Lee

Bij ons op de legakker staat een solitaire boom, die zeer in trek is bij Aalscholvers. Bijna dagelijks zit er wel eentje in de top. Niet in de voor hen zo kenmerkende houding met de vleugels half gespreid, maar gewoon, een beetje pikkend in de veren of wat rondkijkend.

Dat deze boom favoriet is bij deze viseters is op de grond ook niet te missen. Overal witte flatsen en af en toe half verteerde visjes. Die schijnen ze uit te braken als ze verstoord worden (Veldkamp, 2007). Laatst viel mijn oog op een wittige bal in het gras onder de boom. Ik dacht eerst aan een half verrotte hoed van een paddestoel, maar bij nadere beschouwing bleek het een bal te zijn vol graten, wervels en schubben, duidelijk een braakbal. Ik ken heel wat soorten braakballen, ook de

kleintjes met graten van IJsvogels, maar heb nooit gedacht dat Aalscholvers ook braakballen produceren.

Dagelijks een bal

Na wat googelen weet ik nu dat ze buiten het broedseizoen waarschijnlijk dagelijks een braakbal produceren, verpakt in een laagje slijm van het maagvlies (Veldkamp, 2007). Bij 'mijn' braakbal was dat slijm door de regen al verdwenen. Niet alleen zitten er graten en wervels in, maar ook de piepkleine gehoorsteentjes (otolieten) van hun prooien. Op basis van die gehoorsteentjes is niet alleen te achterhalen welke soorten vis door de Aalscholver zijn gevangen, maar ook de grootte en de leeftijd van de vissen. Helaas heb ik geen microscoop (meer) thuis, dus zal het mij niet gaan lukken om die gehoorsteentjes te vinden in een

volgende braakbal. Dat onderzoek laat ik aan de deskundigen over. Wel kijk ik nu uit naar een volgende bal, weer met graten of misschien wel met resten van een rivierkreeft. Wie weet, want ook die worden hier volop door Aalscholvers gevangen.

Veldkamp, R. (2007).
Aalscholvers, toonbeeld van efficiëntie.
Visionair nr. 6,
<https://edepot.wur.nl/231613>

Graten in braakbal | Arda van der Lee

Braakbal Aalscholver Ankeveen, 23 december 2023 | Arda van der Lee

Enthousiasme en de liefde voor de vogel is de kurk waarop de vereniging drijft

Interview Andreas Grunwald

Ruud Overdijk

‘De belangrijkste taken van de voorzitter zijn het garanderen van het voortbestaan van de Vogelwerkgroep en ervoor te zorgen dat de werkgroep haar werk kan blijven doen. Dat betekent onder andere dat we moeten bevorderen dat we de juiste deskundigheid in huis hebben en houden. Die deskundigheid moeten we in het kader van onze doelstellingen uitdragen en de verschillende werkgroepen moeten daar een bijdrage aan leveren.’

Aan het woord is Andreas Grunwald, die het bestuur van de VWG op de Algemene Ledenvergadering (ALV) in maart als opvolger van Piet Spoorenberg zal voordragen voor het voorzitterschap. Ter kennismaking interviewde De Korhaan Andreas.

Andreas is een betrekkelijke nieuwkomer in de Vogelwerkgroep. Hoewel hij al sinds 1979 in het Gooi woont (met uitzondering van vijf jaar in Almere), is hij pas na het Openingsfestival in oktober 2021 lid geworden van de vereniging.

‘Ik ben altijd al een natuurliefhebber geweest’, vertelt hij. ‘Biologie interesseerde me op school al heel veel. Ik had als kind mijn eigen natuurvrienden club en heb lang gedacht dat ik iets met biologie wilde gaan doen. Maar om de een of andere reden is dat er niet van gekomen. Ik ben pedagogiek gaan studeren en ben daarna in de gehandicaptenzorg gaan werken. Ik heb zelfs nog een opleiding tot Z-verpleegkundige gedaan. Snel

Andreas Grunwald, Kennemerduinen, voorjaar 2023 | Marcia Bijleveld

daarna kreeg ik een managementfunctie. Uiteindelijk heeft dat geresulteerd in een baan als organisatieadviseur bij een bedrijf dat was opgezet door samenwerkende zorginstellingen rondom Utrecht.’

Vogelherkenningscursus

De liefde voor de natuur verdween echter niet en leidde ertoe dat hij in oktober 2021 op initiatief van zijn vrouw Marcia samen met haar ging kijken bij het Openingsfestival van

de VWG. Het klikte en ze besloten lid te worden. Daarna leerde Andreas vogels pas echt waarderen: ‘Ik heb de vogelherkenningscursus gedaan en dat was een opbaring voor me. Ik had niet beseft hoeveel verschillende vogels er eigenlijk zijn en hoe mooi ze zijn. En ik realiseerde me ook hoe zeer de vogelstand ook een graadmeter is voor de toestand van onze natuur.’ Het feit dat binnen de VWG ook een fotowerkgroep actief is, was een extra stimulans. ‘Fotografie had altijd al mijn

interesse', zegt hij. 'Voor de verkiezing van de foto van het jaar was ik onlangs bezig al mijn foto's uit te zoeken. Als ik dan zie wat ik allemaal heb gefotografeerd, vind ik dat geweldig.' 'Fotograferen is schrijven met licht', gaat hij verder. 'Dat heb ik niet zelf verzonnen, maar voor fotografie moet je dus kijken. Vogelaars luisteren echter ook. Als je het hoort, weet je waar je moet kijken. Dan zie je toch meer. De focus ligt gewoon anders dan bij gewone fotografie.'

Vrijwilligerswerk

Tijdens zijn carrière heeft Andreas veel vrijwilligerswerk gedaan, met name in beroepsorganisaties. Na zijn pensioen is hij met vrijwilligerswerk doorgegaan. 'Ik zit in het bestuur van mijn buurtpreventievereniging' vertelt hij, 'en ben penningmeester bij de Hut van Mie, de energiecoöperatie voor Blaricum en Laren, die daadwerkelijk stappen wil zetten op het gebied van verduurzaming. Ook zit ik namens Groen Laren in de gemeenteraad van Laren. Ik vind dat je in ruil voor de financiële steun die de staat je biedt voor een prettige oude dag best wel wat van je vrije tijd mag inzetten voor de samenleving.' Mede vanuit die gedachte heeft hij 'ja' gezegd toen hem werd gevraagd of hij de voorzittersrol van Piet Spoorenberg wilde overnemen. Piet had al eerder aangegeven dat hij iets anders wilde gaan doen, maar een opvolger vinden was niet eenvoudig. Andreas: 'Er was niemand die dat graag wilde doen. Ik ben een beetje hybride. Ik ben nog geen vogelkenner, maar wel een vogelliefhebber en ook een beetje een bestuurskundige. [Hij studeerde van 1997 tot 2001 ook nog bestuurs- en organisatiewetenschappen, RO]. Ik vind het belangrijk dat dit soort initiatieven, die over het algemeen niet door de overheid worden gesteund, toch worden opgepakt. Al naar gelang je interesses en mogelijkheden natuurlijk. Ik wil graag iets uitdragen en mensen stimuleren. Daar word ik wel blij van.'

Generalist

Het gegeven dat hij geen jarenlange ervaring met vogelen heeft, is volgens hem geen bezwaar: 'Ik zei laatst nog gekscherend tegen mijn vrouw: "Ik heb

nergens diepgaand verstand van, maar ik heb wel overal een mening over". Ik ben eigenlijk een generalist. Ik weet hoe dingen in elkaar zitten en kan zaken goed met elkaar verbinden. Daarbij stelt het me gerust dat er wat vogels betreft binnen de vereniging heel veel mensen zijn met kennis en deskundigheid. Dat hoeft dus niet van mij te komen. Mijn doel is de zaak zo te organiseren dat alle aanwezige kennis en vaardigheden optimaal worden benut. Dat we aan de doelstellingen van de Vogelwerkgroep

tegemoet kunnen komen. Het uiteindelijke doel is natuurlijk de vogelwereld te helpen en daarmee onszelf. Want als we in een biotoop leven waarmee we in evenwicht zijn – en dat zijn we nu niet – zijn we ook als mens beter af. Dus er is nog wel wat te doen.'

Samenspel

Een belangrijke taak voor de VWG is volgens Andreas ook samenwerken met andere organisaties. 'Het is natuurlijk erg belangrijk dat we verankerd zijn in

Zilvermeeuw (juv.), Bergen Noord-Holland, 2 september 2022 | Andreas Grunwald

de vogelwereld. Dat we samenwerken met deskundige organisaties als de Vogelbescherming, Sovon en dergelijke. Zij zijn ook heel geïnteresseerd in wat wij doen. Vanuit hun positie krijgen zij geen landelijk dekkend beeld, daarvoor hebben ze de vogelwerkgroepen nodig. Het moet gewoon een mooi samenspel zijn. Zij zijn geen concurrenten voor ons maar soortgelijke organisaties met een andere focus. Dat sluit elkaar niet uit, maar vult elkaar aan. En wij moeten kijken welke bijdrage we kunnen leveren aan het geheel. Wij zijn degenen die vanuit ons werkgebied het Gooi en Omstreken moeten kijken welke bijdrage we kunnen leveren. Voor ons ligt daar de focus en dat moet ook zo blijven. Alleen zo krijg je dus een compleet beeld van de vogelstand in Nederland.'

Deskundigheid

Om die samenwerking goed vorm te geven, is het wel nodig dat de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken een interessante samenwerkingspartner

blijft. Daarom is het bevorderen van deskundigheid een belangrijk thema voor Andreas. Maar dat betekent niet dat hij de Vogelwerkgroep tot een wetenschappelijke club wil verheffen die niemand meer kan volgen. 'Het moet ook in de breedte werken', licht hij toe. 'Deskundigen komen voort uit mensen waarbij interesse is gewekt. Binnen de vereniging is er een relatief kleine groep mensen die veel werk doet en een grote groep die aanhaakt omdat we bijvoorbeeld leuke excursies doen of interessante informatie over vogels hebben. Maar die grote groep is wel de vijver waarin we uiteindelijk moeten hengelen om onze deskundigheid op peil te houden. Het is dus belangrijk mensen erbij te betrekken, maar wel met een bepaalde focus. Iedereen kan een steentje bijdragen.'

Werkgroepen

Andreas ziet nog een invalshoek waarmee de VWG kan zorgen dat ze een interessante samenwerkingspartner

blijft: een goede samenhang tussen werkgroepen. 'Samenhang en samenspel tussen de werkgroepen maakt een sterke vogelwerkgroep', zegt hij. 'Ik denk dat het goed is om de geleerden iets meer te sluiten. Te zorgen dat we met elkaar verbonden blijven. Het gaat mij er absoluut niet om allerhande dingen niet meer te doen. We hebben duizend bloemen bloeien en daar komen vaak hele leuke dingen uit voort. Maar het moet wel met elkaar verbonden blijven. Dat vind ik wel heel belangrijk.' Gevraagd naar een voorbeeld aarzelt hij een beetje. 'Het lijkt me nu dat werkgroepen soms een beetje dreigen af te dwalen van het doel van de VWG en hun eigen ding gaan doen. Ik zeg niet dat dit allemaal zo vreselijk en dramatisch is. Alsof het allemaal los zand is, want dat is zeker niet het geval. Maar ik denk dat het is wel goed is om met elkaar dezelfde focus te hebben. Dat kan een stuk enthousiasme terugbrengen en dat maakt het alleen maar leuker.'

Geoorde Fuut, Groene Jonker, Utrecht, 30 mei 2023 | Andreas Grunwald

Revitalisering

Betekent een nieuwe voorzitter ook grote veranderingen? 'Voor de korte termijn denk ik aan een soort revitalisering', zegt Andreas. 'Gewoon even nadenken: Waar zijn we mee bezig, wat willen we, hoe gaan we dat met elkaar doen en last but not least: wat hebben de vogels eraan? Daar is het bestuur nu al mee bezig.' 'Voor de langere termijn is het belangrijk onze visie en missie te formuleren en meer naar buiten te kijken. Wij registreren van alles en schrijven rapporten, maar wat heb je daaraan als het uiteindelijk weer wordt weggegooid?' vraagt hij retorisch. 'Ik vind het belangrijk om onze bestanden te delen met de Koninklijke Bibliotheek, zodat ze over 150 jaar nog worden teruggevonden als iemand zich interesseert voor ontwikkeling van de vogelstand in het Gooi in 2023. Dan hebben we het niet voor niets gedaan.' Ook vindt hij dat de Vogelwerkgroep vaker naar buiten moet treden: 'De druk op de natuur neemt alleen maar toe. Aan de ene kant willen we de natuur bevorderen en aan de andere kant komen er steeds meer plannen waarbij óf niet op de natuur wordt gelet óf het menselijk belang hoger wordt ingeschat. Ik denk dat de Vogelwerkgroep haar stem vaker moeten laten horen. Op dit moment is er bijvoorbeeld een politieke discussie over de inrichting van het Gooimeer en wat er moet gebeuren met de eilandjes die daar zijn. Ik denk dat we onze standpunten daarover heel helder moeten verwoorden en dat we ons een positie moeten verwerven dat ons advies daarover wordt gevraagd.'

Over wat er behouden moet blijven is Andreas ook heel duidelijk: 'Het enthousiasme en de liefde voor de vogel. Dat is de kurk waarop de vereniging drijft en je moet niets doen wat dat ondermijnt. Dat is het belangrijkste en alles wat met organisatie te maken heeft, moet volgen. De vorm volgt de inhoud en niet andersom.'

Rosse Grutto, Brouwersdam, Zeeland, 15 januari 2024 | Andreas Grunwald

Grote Karekiet, Groene Jonker, juni 2023 | Marcia Bijleveld

Grote Karekiet, Gooimeer, mei 2023 | Iwan Vermeij

De Grote Karekiet

Acrocephalus arundinaceus

Paul Keuning

Vergeleken met de broedcijfers van 1975 geeft de Sovon Vogelatlas van Nederland aan dat het aantal territoria van de grote karekiet met 88% is gedaald. Als de aandelen op de beurs met dit percentage zouden kelderen, was er sprake van een ernstige crisis. Onmiddellijk alles uit de kast om het tij te keren!

Wel eens van een extinctie-vortex gehoord? Een vortex is een steile, kolkende, neerwaartse beweging en extinctie spreekt voor zich. Er zijn in ons land nog maar enkele 5x5 km-blokken over waar de Grote Karekiet tot broeden komt. Maar het gaat hier niet om een monetaire crisis. De natuur zal zichzelf toch wel weer herstellen? Weinig mensen die van de afname van deze vogelsoort wakker zullen liggen.

Wat is er aan de hand? De habitat van de Grote Karekiet is simpel: 'overjarige waterrietvegetatie, waarin genoeg stevige stengels te vinden zijn om een nest te bouwen'. Want deze karekiet is met 20cm lengte van kop tot staart duidelijk zwaarder dan zijn kleinere soortgenoot. Een brede, oude rietkraag langs een wateroppervlak waarvan het peil varieert. Meer wenst hij niet.

Oud riet

Hoe komt het dan dat we zijn zwaar krassende geluid in de maanden mei en juni nauwelijks meer horen? In grote delen van Europa wordt hij wel frequent waargenomen, tot in Zuid-Zweden toe. Alleen het hoge noorden en Groot-Brittannië slaat hij over. In onze omgeving treffen we hem met een beetje geluk nog langs de randmeren, de Loosdrechtse Plassen en de Weerribben. Ook in de Gelderse Poort broedt hij nog. De oorzaak ligt in het feit dat brede gebieden met oud riet nauwelijks meer voorkomen. Het is verdwenen door

begrazing van ganzen. Ook de sterke toename van invasieve uitheemse rivierkreeften tast het riet aan. Wat verder tegenwerkt is de verstarde waterdynamiek. Er is meer variatie in het waterpeil nodig tussen de zomer en de winter. Tenslotte hebben bij de Loosdrechtse en Vinkeveense Plassen de hardhouten beschoeiingen veel rietkragen verdreven.

Waarneming.nl

De Grote Karekiet werd de afgelopen zomer in onze omgeving geregeld gezien en ingevoerd op waarneming.nl. Vaak Nijkerkernauw e.o., in het riet langs de dijk van de Maatpolder, bij de Kortenhoefse Plassen en toch langs de Loosdrechtse Plassen. Extra knap dat Marcia Bijleveld en Iwan Vermeij deze zeldzaam geworden vogel hebben kunnen vastleggen!

Grote Karekiet
Gooimeer, mei 2023 | Iwan Vermeij

Bronnen:

- Jonkers, D.A. e.a. (1987). Vogels tussen Vecht en Eem. Vogelwerkgroep Het Gooi en omstreken.
- Svensson, L. (2021). ANWB Vogelgids van Europa. Kosmos uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Sovon. (2018). Vogelatlas van Nederland. Kosmos uitgevers, Utrecht/Antwerpen.
- Waarneming.nl

Grote Karekiet, Eempolders 2019 | Iwan Vermeij

Excursies: sàmen op pad

Interview Yvonne Vermeulen

Ruud Overdijk

Binnen de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken vinden excursies altijd gretig aftrek. Vaak zijn ze al bijna volgeboekt als de nieuwsbrief met de aankondiging van de excursie verschijnt. Maar hoe organiseer je een excursie? Wat is ervoor nodig en wat komt er bij kijken? Yvonne Vermeulen, die bijna elke maand een excursie organiseert, deelt haar inzichten en vertelt over haar ervaringen. Het belangrijkste is: een excursie doe je samen. Met elkaar deel je een leuke ochtend of dag en daarbij geldt: samen uit, samen thuis.

Yvonne woont in Utrecht waar ze ook lid is van de Vogelwacht Utrecht en van de KNNV. De vogelherkenningscursus en het grote aantal excursies en avonden was voor haar een reden om ook lid te worden van de VWG Het Gooi en Omstreken. 'Ik ben begonnen met

Yvonne Vermeulen, april 2023 | A. van den Berg

de cursussen en de excursies bij de cursussen', vertelt Yvonne. 'En er waren ook een paar leuke avonden, onder andere over het herkennen van geluiden. Toen ben ik blijven hangen.' 'In die tijd waren er ook nog volop reguliere excursies, buiten de cursus

om', gaat ze verder. 'Om de week was er afwisselend op zaterdag en zondag een excursie. Dat hebben ze jarenlang volgehouden. Het was ongelooflijk. Er waren vele jaren met wel 25 excursies.'

Een verregende excursie naar het Lauwersmeer in september 2019

Covid

Covid gooide echter roet in het eten. Yvonne: 'Covid heeft het verenigingsleven behoorlijk op z'n kop gezet. Mensen die eerder actief waren hebben door Covid mogelijk andere activiteiten ontplooid en andere prioriteiten gesteld. Het vaste excursieritme van om de week zaterdag of zondag een excursie viel weg. Dan kunnen we weemoedig blijven terugkijken, maar ik zag ook kansen. Ik heb Wouter Rohde als coördinator ledenactiviteiten gevraagd of hij het zag zitten als ik er eentje zou organiseren naar Willeskop, een natuurgebiedje dat door de vogelwerkgroep nog niet bezocht was. Dat was december 2022. Sinds die tijd probeer ik elke maand een excursie te organiseren.'

Als uitgangspunt voor de excursies kiest Yvonne een wandeling door een mooi gebied. Voor zo'n gebied kijkt ze ook wel eens waar de Vogelwacht Utrecht of de KNNV heen gaat. En als ze het gebied zelf niet goed kent, zoekt ze een wandeling op internet. Soms loopt ze hem eerst een keer om te bepalen of hij geschikt is voor een excursie, maar niet altijd. 'In december waren we naar Den Treek bij Leusden en in november naar de Waterleidingduinen', vertelt ze. 'Ik ben natuurlijk wel eens in die gebieden geweest, maar die specifieke wandeling kende ik niet. Bij die excursies loop ik dan gewoon met een kaart in mijn handen. Ik ga ervan uit dat we met elkaar zijn en het met elkaar doen. Dat is toch de kracht van een groepsexkursie, vind ik. Ik vind het ook fijn als je gewoon roept en wijst als je wat ziet. Ik ben bij lange na niet de beste vogelaar, maar juist met elkaar kun je een mooie excursie van maken.'

Kies een gebiedje

'Je hoeft echt niet de beste vogelaar te zijn: check de kalender op de website en prik een datum, kies een gebiedje waar je naar toe zou kunnen gaan met een grote kans op vogels, verzin zelf een route of pluk er eentje van internet en stuur 'm naar Wouter Rohde. Ik heb gemerkt dat voor elk type excursie wel enthousiaste leden te vinden zijn die met je op pad willen. Samen vogels kijken is zo leerzaam, maar ook leuk en gezellig en je komt nog eens op plekjes die je misschien niet eerder hebt bezocht.'

Ik zou zeggen: meld je aan als excursieleider of ga gewoon eens een keertje mee!

Inschrijving

Een belangrijk punt voor excursies is het aantal deelnemers. Vroeger, voor covid, was het aantal vaak onbegrensd. Yvonne: 'Er was een open inschrijving. De ene keer stond je met vier mensen en de andere keer met meer dan 25. Het was van tevoren totaal onduidelijk wie er mee gingen en of er voldoende auto's waren. Er was altijd wel belangstelling, maar soms overweldigend veel.'

Tegenwoordig is dat anders geregeld. Op de VWG-site kan je inschrijven op een excursie en er is altijd een maximum aantal mensen dat kan inschrijven. 'Ik ben blij met deze manier van werken', zegt Yvonne. 'Ik wil vaak gewoon wandelen en dan wil ik niet met al te veel mensen op pad. Ook weet ik soms dat er ter plekke maar weinig parkeergelegenheid is, dat er bijvoorbeeld maar drie of vier auto's kunnen staan. Dan wil ik niet dat er te veel mensen meegaan.'

Een puntje van verbetering is nog wel een mogelijkheid voor een wachtlijst en de registratie of iemand kan rijden en anderen kan meenemen. Op de website geldt nu 'vol is vol', maar het komt geregeld voor dat mensen na inschrijving zich weer afmelden. Om de zo vrijgevallen plaatsen op te vullen houdt Yvonne nu zelf een soort wachtlijst bij. Ook schrijft ze alle aangemelde deelnemers een week van tevoren een mail met wie er mee gaan en wat ze kunnen verwachten. Dat werkt tevens als een soort herinnering, want soms hebben mensen zich zo lang van te voren ingeschreven, dat ze het al weer vergeten zijn. Als ze niet komen opdagen is dat vervelend voor de mensen die niet mee konden omdat de inschrijving vol was, maar het kan ook een probleem

geven met het vervoer.

'Het is lastig als er plotseling iemand niet meegaat die had toegezegd te willen rijden', zegt ze. 'Ook vind ik het lastig als mensen zeggen dat ze zelf wel rechtstreeks naar het vertrekpunt gaan en dus niemand kunnen meenemen. Ik ga uit van 'samen uit, samen thuis' en dat gaat niet als iemand halverwege de excursie zegt na afloop nog even langs oma te gaan.'

Ervaringen

Niet elke excursie is wat betreft de vogels een succes. Maar dat hoeft niet altijd een probleem te zijn zo bleek augustus vorig jaar tijdens een excursie naar vliegveld Soesterberg. 'We hebben daar zo goed als bijna niets gezien', vertelt Yvonne. 'Dat vond ik wel vervelend, maar dan zegt toch iedereen dat het een leuke wandeling was. Dat we lekker buiten zijn geweest en dat ze een mooi gebiedje hebben gezien.'

Daartegenover staan excursies waar wel veel werd gezien. 'Een van mijn eerste excursies ging naar Wieringen. Dat vond ik heel spannend. Zitten die vogels daar wel? Het was een lange excursie en we gingen op verschillende plekjes kijken, maar we hebben alles gezien wat ik op mijn lijstje had staan. Iedereen was heel blij.'

Ook een bijzondere vogel kan bijdragen aan het succes. 'In Den Treek zag iemand opeens een kruisbek. Dat had ik zo gehoopt maar ik liep er zelf gewoon langs. Gelukkig ziet iemand dat dan gewoon. Dat vind ik leuke dingen.'

Gezien de enorme belangstelling voor excursies is er een grote vraag naar mensen die ze willen organiseren. Yvonne: '**De vogelwerkgroep is altijd op zoek naar nieuwe excursieleiders.**'

Grote Barmsijs in het Stadspark in Huizen, januari 2024 | Jurriën Uiterwijk

Grote Barmsijzen in het Gooi

Hugo Weenen & Jurriën Uiterwijk

Deze winter worden we getraakteerd op een invasie van Grote Barmsijzen in Nederland en ook het Gooi. Enkele extreme koudegolven in Noord-Europa, met temperaturen onder de min 40° C in Zweden, dwingen noordelijke soorten om hun heil te zoeken in het zachtere zuiden. Zo ook de Grote Barmsijzen.

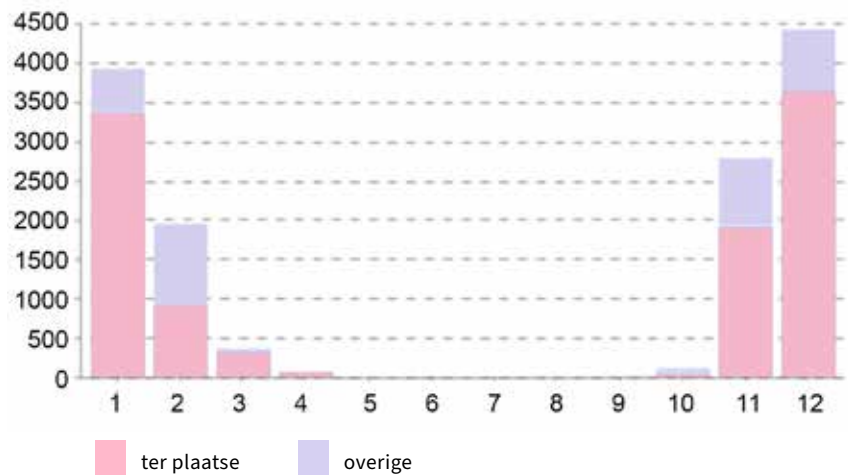

Grote Barmsijzen in het Stadspark in Huizen
januari 2024 | Jurriën Uiterwijk

De Grote Barmsijzen overwintert jaarlijks in Nederland vanuit Scandinavië. Ze zijn te vinden in berken en elzen in groepjes, hangend aan dunne twijgjes om van de zaden te eten. Door hun actieve gedrag valt het niet mee om deze vogels goed in de kijker te krijgen. In sommige jaren kan de soort een invasieachtig voorkomen vertonen door een combinatie van hoog broedsucces en voedselschaarste in hun reguliere overwinteringsgebied (bron: Vogelbescherming.nl).

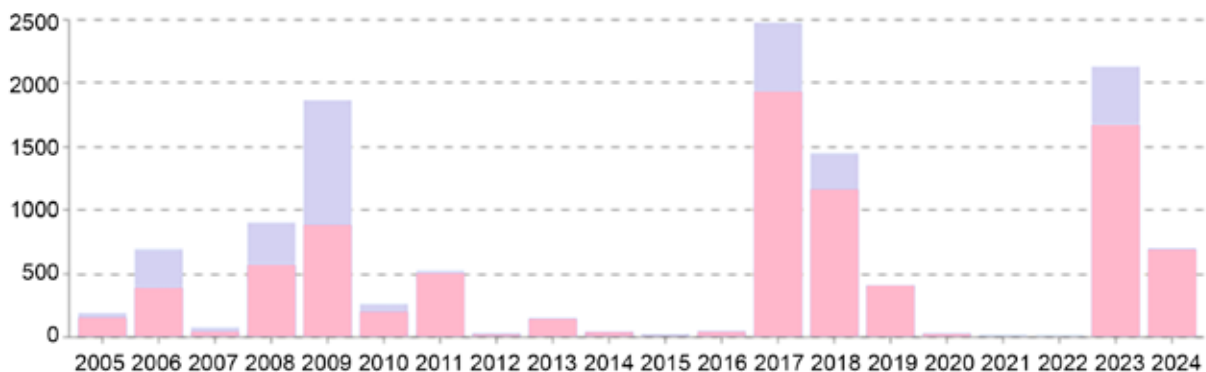
Grote Barmsijzen en Kleine Barmsijzen worden in Nederland als aparte soorten beschouwd, maar lijken erg veel op elkaar. Grote Barmsijzen zijn groter en lichter dan Kleine Barmsijzen. Grote Barmsijzen worden in het Gooi veel vaker waargenomen dan Kleine (waarneming.nl). De afgelopen dertig jaar zijn er een drietal grote invasies geweest, we hebben nu te maken met de derde, dus grijp je kans als je deze soort goed wil zien! Zo dachten wij ook, toen wij op 15 december op zoek gingen naar Barmsijzen.

Grote Barmsijzen (*Acanthis flammæa*)

Grote Barmsijzen in het Gooi per maand volgens waarneming.nl

Grote Barmsijzen (*Acanthis flammæa*)

Grote Barmsijzen in het Gooi per jaar volgens waarneming.nl

*Grote Barmsijs in het Stadspark in Huizen
januari 2024 | Jurriën Uiterwijk*

Korte duur

Dat leek makkelijker dan gedacht toen Jurriën ontdekte dat in het door ons geliefde Stadspark van Huizen, zo'n 20-40 Grote Barmsijzen dagelijks foerageerden op de daar aanwezige kruiden (teunisbloem, zuring en andere zaadhoudende planten) en bomen (o.a. berk). Ze lieten zich heel mooi zien. Jurriën was er niet meer weg te slaan, hetgeen resulteerde in de hier getoonde foto's.

Helaas, helaas was het feest van korte duur, omdat op 20 december de gemeente alle daar aanwezige kruiden heeft gemaaid. Sindsdien hebben de

Barmsijzen zich niet meer laten zien. Jurriën heeft hierover een vraag gesteld aan de gemeente Huizen, maar tot nu toe geen antwoord ontvangen. Wellicht is de reden dat de helling waarop de kruiden stonden, als het gesneeuwd heeft gebruikt wordt om te sleeën. We hopen binnenkort hierover meer duidelijkheid te krijgen.

Grote Barmsijzen worden in het Gooi vooral gezien in de maanden december en januari, in mindere aantallen in de maanden november en februari - maart. Recentelijk zijn de grootste aantallen gezien rond de Machine bij het Naardermeer.

*In de zomer vind je de Grote Barmsijs
in het Noorden - Varanger (Finland)
maart 2023 | Hugo Weenen*

Dolfijne beregoeie vogeltreffers van Yvette Kusters

Het liefst ben ik aan het genieten van al het moois dat de natuur te bieden heeft, in Nederland maar ook tot ver daarbuiten. Ik voel me een bevoorrecht mens en dat ik dan ook nog al dat moois en die bijzondere ontmoetingen kan vastleggen is fantastisch. Nou fotografeer ik al zo'n 40 jaar maar toch wil ik steeds nog mooiere foto's maken en wordt het lijstje van wat ik nog graag eens zou willen fotograferen alleen maar langer. Momenteel ben ik bezig met de achtergrond van mijn foto's. Die zie ik het liefst heel rustig, soms zelfs zo donker mogelijk of geheel in de kleuren van het onderwerp.

De IJsvogel is toch zeker het mooiste vogeltje van Nederland. Helemaal als net de zon opkomt met een mooie donkere achtergrond en de eerste zonnestralen op de IJsvogel.

Naarden, 18 maart 2023 | Yvette Kusters

Dit mooie kleine uiltje zat heel even op het paaltje met een mooie groene achtergrond.

Steenuil, Voorhuizen 16 juni 2023 | Yvette Kusters

Papegaaiduiker, Wales, mei 2023 | Yvette Kusters

Dit jaar heb ik een aantal dagen op Skomer Island mogen verblijven om daar papegaaiduikers te fotograferen. Zo vlak voor de landing met de zon door de vleugels en de zwemvliezen op z'n mooist.

Ransuil, Eempolder 1 december 2023 | Yvette Kusters

Een geluksmomentje in de Eempolder. Op zoek naar iets anders zat daar ineens deze Ransuil op een paaltje van het zonnetje te genieten.

Wat een top dag was dit. Op een mistige, vroege ochtend in de Knight Inlet, op weg naar de plek om de Grizzly's te fotograferen in de Knight Inlet, was deze grote groep dolfinen aan het jagen op vis bij de aanlegsteiger. Een prachtig gezicht als zo'n groep in een grote cirkel de vissen opjaagt en dan aan de maaltijd begint.

Dolfijnen, Canada, 1 september 2022 | Yvette Kusters

Daarna een halve dag grizzly's van dichtbij kunnen fotograferen. Prachtig hoe deze grizzlybeer zich uitschudde en de waterdruppels alle kanten opvlogen.

Knight Inlet, Canada, 1 september 2022 | Yvette Kusters

Samen met boeren zorgen voor weidevogels in de Aetsveldse Polder

Arend Driessen

In de Aetsveldse Polder, tussen Weesp en Nigtevecht, kunnen we in het voorjaar nog steeds Scholeksters, Tureluurs en Grutto's zien nestelen. Hopelijk lukt het hen om kuikens groot te brengen. Een deel van de boeren is al bezig met weidevogelbeheer, maar er zijn weinig vrijwilligers om hen te helpen. We willen deze vogels en de boeren bij wie ze hun nest maken graag een handje helpen. Daarom zijn we op zoek naar vrijwilligers die hun steentje willen bijdragen. Een leuke klus voor wie in het voorjaar buiten wil zijn om boeren te ontmoeten en vogels te observeren.

Scholekster, illustratie in aquarel | Doortje van Dijk

In het voorjaar van 2024 gaan we met een (nieuwe) vrijwilligersgroep aan de slag om samen met de boeren in de polder de vogels aan een goed broedsucces te helpen. Inventariseren is hiervan de basis. Met een verrekijker wordt het gedrag van de vogels bekeken. Alle gegevens van weidevogels worden digitaal ingevoerd, zodat duidelijk is waar de weidevogels zich bevinden en of ze een nest of kuikens hebben. Boeren kunnen zo nodig in het seizoen via lastminute beheer nog hun werkzaamheden aanpassen, zodat nesten worden beschermd en de jonge weidevogels de kans krijgen om groot te worden.

Wanneer en hoe

Vanaf half maart tot half juni zijn we wekelijks een paar uur bezig om weidevogels waar te nemen in het veld. Omdat we dit in kleine groepjes op vaste locaties doen, bij een of meer van de deelnemende boeren, kunnen we de aanwezigheid van weidevogels systematisch in kaart brengen en invoeren op de 'Boerenlandvogelmonitor'. Alleen als het nodig is, zodat we de weidevogels niet onnodig verstoren, markeren we de nesten met stokjes. We hebben hierover regelmatig overleg met de boeren op wiens land we aan het werk zijn.

Cursus en begeleiding

Om je op te leiden in dit beschermingswerk organiseert Landschap Noord-Holland een basiscursus 'weidevogelbescherming'. Tijdens deze cursus maak je kennis met de meest voorkomende weidevogels en met de verschillende manieren om weidevogels te beschermen. De cursus is geschikt voor iedereen met interesse voor de natuur en het landelijk gebied. Boeren die deze basiscursus willen volgen en/of aan weidevogelbescherming willen doen, kunnen zich uiteraard ook aanmelden.

Na de theorie van de basiscursus start je met het echte veldwerk bij een boer. Je kunt hierbij begeleiding krijgen van een ervaren veldmedewerker van Landschap Noord-Holland. Tegelijkertijd houden we goed contact met elkaar als vrijwilligersgroep en kunnen we (online) deelnemen aan terugkomavonden.

Meer weten of aanmelden?

Als je meer wilt weten, of je direct wilt aanmelden, kun je contact opnemen met Aad van Paassen of Arend Driessen. Inmiddels heeft de startavond voor de cursus voor vrijwilligers en boeren al plaatsgevonden. Wie mee wil doen als vrijwilliger kan zich nog wel aanmelden voor de cursus op 8 en 22 maart in Weesp. We zijn nu vooral nog op zoek naar **ERVAREN** weidevogelaars.

Aad van Paassen 06 10681468
IVN Amstelveen, werkgroep Weidevogelbescherming
Arend Driessen 06 12961428
Contactpersoon Weesp: adriessen@xs4all.nl

'Roofvogelduik', 2 februari 2024 | Sylvia Vermaas

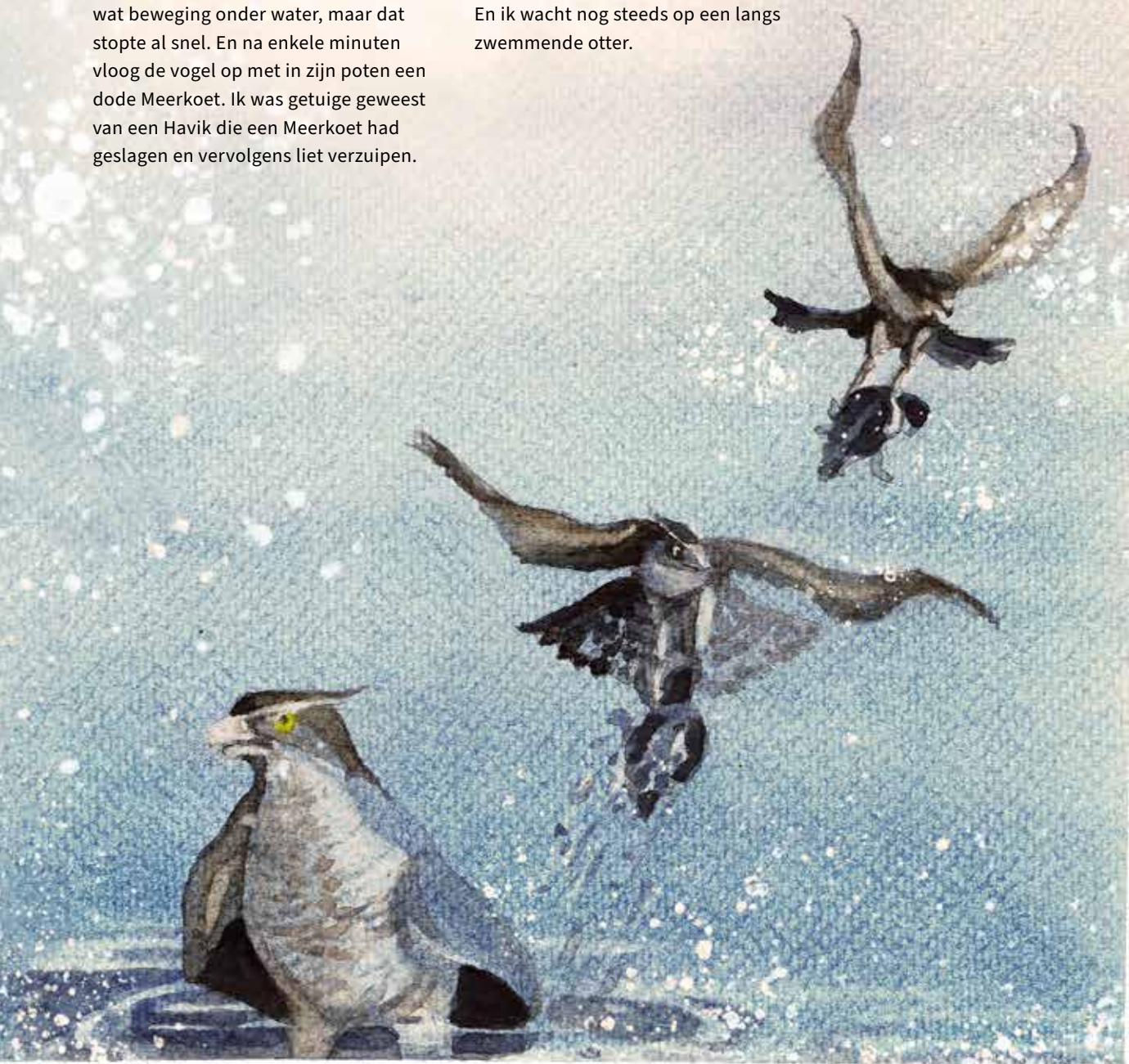

Havik verdrinkt zijn prooi

Arda van der Lee

Thuiswerkend, gebogen over mijn laptop, hoorde ik tumult op de plas. Opkijkend zag ik in de verte een kleine kop boven water uitsteken. Mijn eerste reactie was: een otter, eindelijk! Maar door de verre kijker zag ik een grote vogel, de vleugels uitgespreid op het watervlak. Duidelijk een roofvogel. Wat was er aan de hand? Eerst zag ik nog wat beweging onder water, maar dat stopte al snel. En na enkele minuten vloog de vogel op met in zijn poten een dode Meerkoet. Ik was getuige geweest van een Havik die een Meerkoet had geslagen en vervolgens liet verzuipen.

Vlabbij broedt elk jaar een paartje Havik en buiten het broedseizoen vind ik wel eens de plukresten van een geslagen prooi op de legakker. Dus ik heb nog gezocht, maar dit keer niets gevonden. De onfortuinlijke koet is elders geplukt en opgepeuzeld. Stiekem was ik wel blij dat de Havik niet 'onze' Fuut te grazen had genomen. En ik wacht nog steeds op een langs zwemmende otter.

De Kanoet

De veranderende wereld door de ogen van een trekvogel

Rob Buiten met fotografie van Jan van de Kam

besproken door **Paul Keuning**

Buiten, R. (2023)
De Kanoet,
Uitgever Noordboek
Natuur.
168 bladzijden
ISBN 978 94 6471 082 3
Prijs: € 24,90

Het trekgedrag van de Kanoet is de afgelopen 25 jaar intensief onderzocht. Daar is al een bibliotheek vol publicaties over verschenen. Wat voor een nieuws valt er dan nu nog te melden over deze globetrotter? Rob Buiten weet er in korte thematische hoofdstukken toch een aansprekend geheel van te maken, vol nieuwe ontdekkingen over het voedselpatroon en gedrag en met de terugkerende vraag: "Is de te volgen route aangeleerd, of zit het in de genen?"

Door onderzoek aan de Rijksuniversiteit Groningen kon bioloog Jesse Conklin met bewaarde bloedmonsters van Kanoeten van jaren terug de stamboom reconstrueren van de verschillende ondersoorten. Van de zes ondersoorten van deze reislustige vogel – kleiner dan de Tureluur – hebben er twee hun Latijnse achternaam te danken aan Nederlandse onderzoekers. De eerste is de roselaari, vernoemd naar Kees Roselaar, die deze structureel wat grotere Kanoet in Alaska ontdekte. De tweede is de in Midden-Siberië broedende en in Australië overwinterende ondersoort piersmai, die is vernoemd naar de al dertig jaar gedreven bioloog-trekvogelonderzoeker

Theunis Piersma.

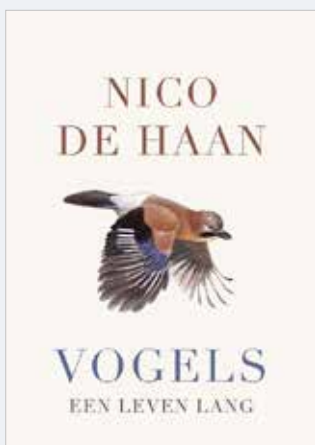
De Kanoet legt haar eieren op de Siberische toendra. Jan van Gils legde met baanbrekend onderzoek (gepubliceerd in het blad Science in 2019) de correlatie bloot tussen het weer op het Siberische schiereiland Tajmyr en de overlevingskans van de jonge Kanoeten. Wanneer dooi vroeger dan normaal intreedt zijn de langpootmuggen, basisvoedsel voor de opgroeiende Kanoet-jongen, al bijna verdwenen wanneer de Kanoeten uit het ei kruipen. Gevolg is veel lichtgewicht juveniele Kanoeten met een te korte snavel. Deze hebben niet de energie om de reis naar Afrika te maken.

In ruim dertig korte hoofdstukken wordt de Kanoet in al zijn facetten bekeken. Het wordt nooit saai, want tegenwoordig maak je met de zendertjes van 1 gram de hele vliegreis van de Kanoet mee. Vandaar de ondertitel De veranderende wereld door de ogen van een trekvogel. Bij alle onderzoeken door wetenschappers met ringetjes, vlaggen, verschillende diëten en zendertjes op de rug, is het opvallend hoe rustig de Kanoet daaronder blijft. Laten we zuinig zijn op deze trouwe passant van onze Waddenzee.

Vogels een leven lang

Nico de Haan

besproken door **Dick A. Jonkers**

Van kinds af aan was de auteur al gebiologeerd door vogels. Met de jaren nam zijn kennis toe en werd hij een ervaringsdeskundige die informatie en zijn liefde voor de gevederde vrienden overbrengt naar anderen. Het boek wat nu voorligt is een voorbeeld van het populariseren van vogels en levert een bijdrage aan hun bescherming. De lezer gaat met de schrijver op pad in zijn belevingswereld en krijgt op plastische

wijze voorgeschoteld wat hij meemaakt tijdens zijn bezoeken aan gebieden. Dat niet alleen. Hij maakt ons er ook wel deelgenoot van welke dit zijn. De minder mobiele vogelliefhebber komt met de onderwerpen tuin- en terrasvogels ook aan zijn trekken.

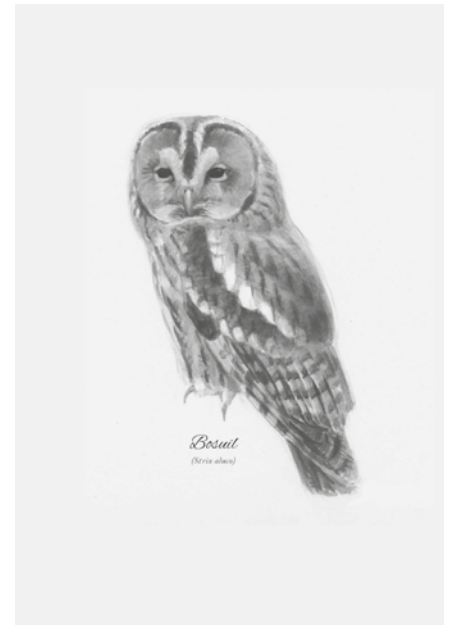
De auteur presenteert soorten die hij in het verleden signaleerde. Dit alles brengt hij in enkele tientallen korte hoofdstukjes. Daarin belicht hij min of

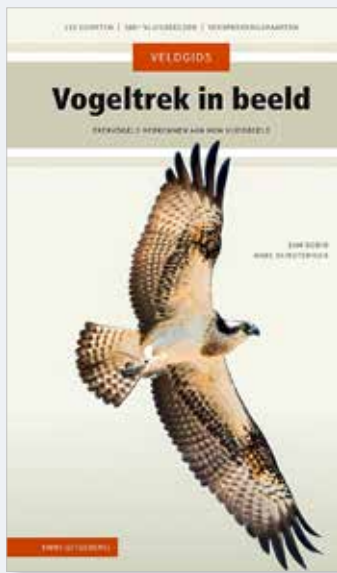
Haan, N. de. (2023)
Vogels een leven lang,
Kosmos Uitgevers,
Utrecht/Antwerpen.
Gebonden.
ISBN 9789043930505
304 bladzijden
Prijs € 25,00

meer een zeer groot deel van de in ons land voorkomende vogelsoorten. Ook exoten krijgen wat aandacht. Het geheel bevat beschrijvingen van gedrag, uiterlijk, zang, de fonetisch weergegeven roep en allerhande informatie.

Het geheel is verlichtigd met zwart-wit tekeningen of schetsen van soorten en hun houdingen. De schetsen van enkele tientallen vogels zijn op een vrij groot formaat afgebeeld, waaronder Ooievaar, Bosuil, IJsvogel en Wielewaal. Schrijven is één, maar de beleving en kennis overdrachtelijk maken is twee. Daar is de auteur, ambassadeur van Vogelbescherming Nederland, zeker in geslaagd.

Bosuil, illustratie uit *Vogels een leven lang*

Gobin, S. & M. Dijksterhuis
(2023)
Veldgids Vogeltrek in beeld,
KNNV Uitgeverij, Zeist.
Gebonden.
ISBN 9789050119238
288 pagina's
Prijs € 32,95

Veldgids Vogeltrek

Trekvogels herkennen aan hun vliegbeeld

Sam Gobin & Marc Dijksterhuis

besproken door **Dick A. Jonkers**

De migratie van vogels is voor veel vogelliefhebbers een aantrekkelijk natuurverschijnsel, zowel voor degenen die zich hier op telposten mee bezighouden voor onderzoek, als voor individuele vogelliefhebbers. Op de in 2019 verschenen veldgids 'Vogeltrek' (De Korhaan jrg. (53)3: 32) is met de uitgave van 'Vogeltrek in beeld' een vervolg gekomen. Ook hierin zijn weer vele honderden vliegbeelden van trekvogels opgenomen. Deze keer van 120 soorten (135 in 2019). Van ieder soort is een kaartje aanwezig met het verspreidingsgebied, overwinteringsgebied en, indien bekend, de trekroute. Van elke soort worden in de tekst respectievelijk de trek met de route en het vliegbeeld met voor de determinatie relevante kenmerken van het verenkleed beschreven. Daarbij staat ook een grafiek met gemiddeld aantal waargenomen vogels per tel-uur. Aan de trekroep, wel beschreven in 'Vogeltrek', wordt geen aandacht besteed.

Degenen die zich willen laven aan details komen volop aan hun trekken. Zo zijn er afbeeldingen van vogels met verschillende leeftijden in broedkleed, etc. Tevens zijn er hier en daar pagina's gewijd aan vogels die veel op elkaar lijken,

waaronder bijvoorbeeld pijlstormvogels, of eerstejaars kiekendieven aangeduid als 'ringtails'.

Opmerkelijk is dat toch nogal wat soorten van de zangvogels ontbreken. De oorzaak daarvan kan zijn dat het moeilijk is om ze in vlucht van elkaar te onderscheiden. Maar hoe zit het dan bijvoorbeeld met de Kneu en de Sijs? En wat te denken van een soort als de bonte kraai? Hoe dan ook, de aanschaf van dit boek en zeker ook zijn voorganger is zeker de moeite waard.

Een pagina uit *Vogeltrek in beeld*

Broedvogels van Het Hol en Suikerpot in 2023,
Dirk Prop
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken,
rapportnummer 319

Karakteristieke vegetatie van Gele Plomp en Waterlelie in de Suikerpot, juni 2023
Dirk Prop

Broedvogels van Het Hol en Suikerpot 2023

Dirk Prop

samengevat en besproken door Dirk Prop

Ligging van de gebieden

Suikerpot: Neem de Vreelandseweg N201. Ga linksaf bij de 1e stoplichten vanuit Hilversum, die bij het tuincentrum. Na 400 meter, voorbij de Intratuin, begint de Suikerpot. Ook wanneer je via de N201 richting Vreeland rijdt, ligt de Suikerpot tot een kilometer na de stoplichten aan de linkerkant.

Het Hol bevindt zich wat verder van de doorgaande wegen. Het grenst aan de Suikerpot, is waterrijk. Het ligt ingeklemd tussen de weg Moleneind (westelijk) en is aan de zuidzijde bereikbaar via de Kromme Rade.

Samenvatting

De VWG Het Gooi en Omstreken heeft in 2023 een broedvogelinventarisatie uitgevoerd in Het Hol en de Suikerpot. Totaal zijn er 54 verschillende broedvogelsoorten vastgesteld. Beide gebieden ontlopen elkaar hierin weinig met 48 soorten in het Hol en 47 in de Suikerpot.

De top 5 van de meest talrijke vogels, bestaat uit bosvogels: Tjiftjaf (79), Tuinfluiter (62), Zwartkop (60), Winterkoning (54) en Fitis (53). In het Hol, dat veel meer moerasvegetatie heeft dan de Suikerpot, is de Rietzanger (39) nipt de talrijkste broedvogel voor de Tjiftjaf (38). Ook al heeft de Suikerpot veel minder

riet- en oevervegetatie, toch is het aantal rietvogels er relatief hoog. Zo zitten er in de rietkragen twaalf territoria van de Kleine Karekiet, wat maar iets minder is dan de veertien territoria in het Hol. Kwetsbare soorten van de Rode Lijst zijn Koekoek, Nachtegaal en Snor. Gevoelige soorten van de Rode Lijst zijn Huismus en Spotvogel. De Nachtegaal (1) was nog niet eerder tijdens een broedvogelinventarisatie in het gebied vastgesteld. Een bijzonder fenomeen doet zich voor bij de mezen waarbij de Glanskop zich als nieuwe soort heeft gevestigd in de broekbossen, terwijl de Matkop hier juist is verdwenen.

Aanbevelingen voor beheer

- Liefst geen veldwerkzaamheden gedurende de broedtijd: in april zijn de meeste rietvogels al gearriveerd en vaak ook al in de nestfase. Om verstoring te vermijden heeft het de voorkeur om de veldwerkzaamheden, zoals het opruimen van rietbundels zo veel mogelijk in maart of nog eerder uit te voeren.
- Maaien van de slootranden van Het Hol en de Suikerpot gebeurt soms al in de eerste week van juli. Het is beter om dit een of twee weken uit te stellen zodat late legsels van Kleine Karekiet (soms met Koekoeksjong), Bosrietzanger en Cetti's Zanger gespaard blijven. Positief is dat Natuurmonumenten de slootranden van de hooilanden tussen het Hol en de Suikerpot over een breedte van een meter ongemaaid laat bij de eerste snede.

De medewerking van Natuurmonumenten bij het verstrekken van vergunningen en boten/kano's werd erg op prijs gesteld.

Vanuit de vogelwerkgroep namen naast de auteur, negen VWG-leden deel aan deze inventarisatie, te weten: Guido Band, Juun de Boer, Pieter Bogaers, Helene Heckman, Ans van der Knaap, Arda van der Lee, Ellen de Moel, Ad Vendrig, Carel de Vink en Frits Wolfswinkel.

Broedvogels van Laarder Wasmeer 2023

Wobbe Kijlstra

besproken door **Paul Keuning**

In meerdere opzichten is dit een opvallend rapport. Bijzonder door zijn beknoptheid. Interessant is de opsomming 'Wat valt op'. Daarin meldt de auteur dat het aantal soorten, 49 in het afgelopen jaar, stabiel is. Het aantal territoria is in vergelijking met 2017 wel met 26 procent gedaald. In 2017 ging het om 268 territoria, in 2023 waren dat er 205.

Van de water- en weidevogels houden alleen de Grauwe en de Canadese Gans stand. Er waren geen overlevende jongen van eenden en Meerkoeten. De Scholeksters broedden hier vlakbij in de buurt. Ook van de zangvogels: Winterkoning, Roodborst, Merel, Koolmees en Pimpelmees zijn er minder territoria aanwezig. De clou zit hem in de laatst vermelde bijzonderheid: de aanwezigheid van de Vos; bodembroeders hebben hier dus niets te zoeken.

Nog een constatering: als je langs het Laarder Wasmeer fietst, ziet dit er het

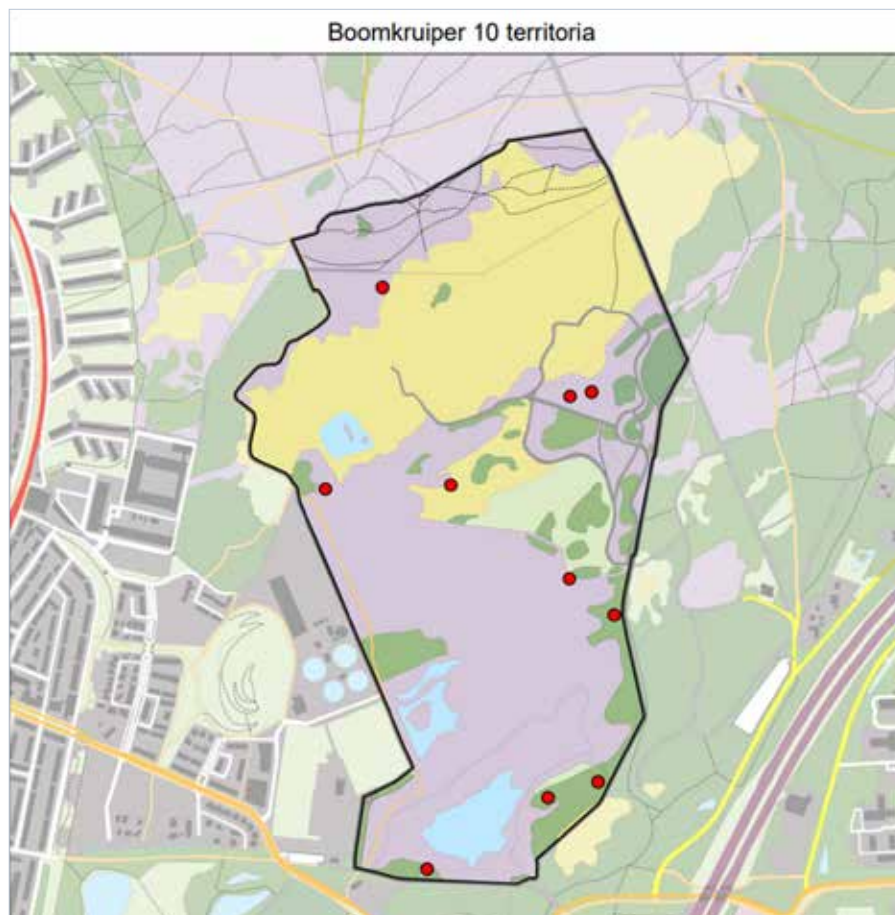
grootste deel van het jaar uit als een droge vlakte. Over de waterhuishouding wordt echter niets vermeld in het rapport. Dat in ogenschouw nemend, valt het aantal van 49 soorten met een broedterritorium erg mee. Slechts vier minder dan in 2017. Het rapport bestaat, naast de cover, uit vier pagina's, waarvan één met tekst. Aannemelijk is dat deze inventarisatie in goed overleg is gegaan met de beheerder, het GNR. Ik mis in dit verslag de aanbevelingen voor beheer over (on-)gewenste begroeiing, waterhuishouding en eventuele predatie.

Met waardering voor de tijd die deze inventarisatie gekost heeft, mis ik ook de namen van medetellers en de dagen en tijden waarop is geteld.

Wie per soort de aantallen en de locaties van de territoria wil weten, wordt verwezen naar de aparte bijlagen. Per soort is er één kaart van het gebied met de hierop ingevulde territoria.

Broedvogels van Laarder Wasmeer 2023,
Wobbe Kijlstra
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken,
rapportnummer 317: 1-5,
bijlage 1-49

Bijlage pagina 3, Rapport Laarder Wasmeer | Wobbe Kijlstra

Broedvogels van Landgoed De Hoorneboeg in 2023
 Casander, H. & D.A. Jonkers
 Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken,
 rapportnummer 316: 1-23

Broedvogels van Landgoed De Hoorneboeg in 2023

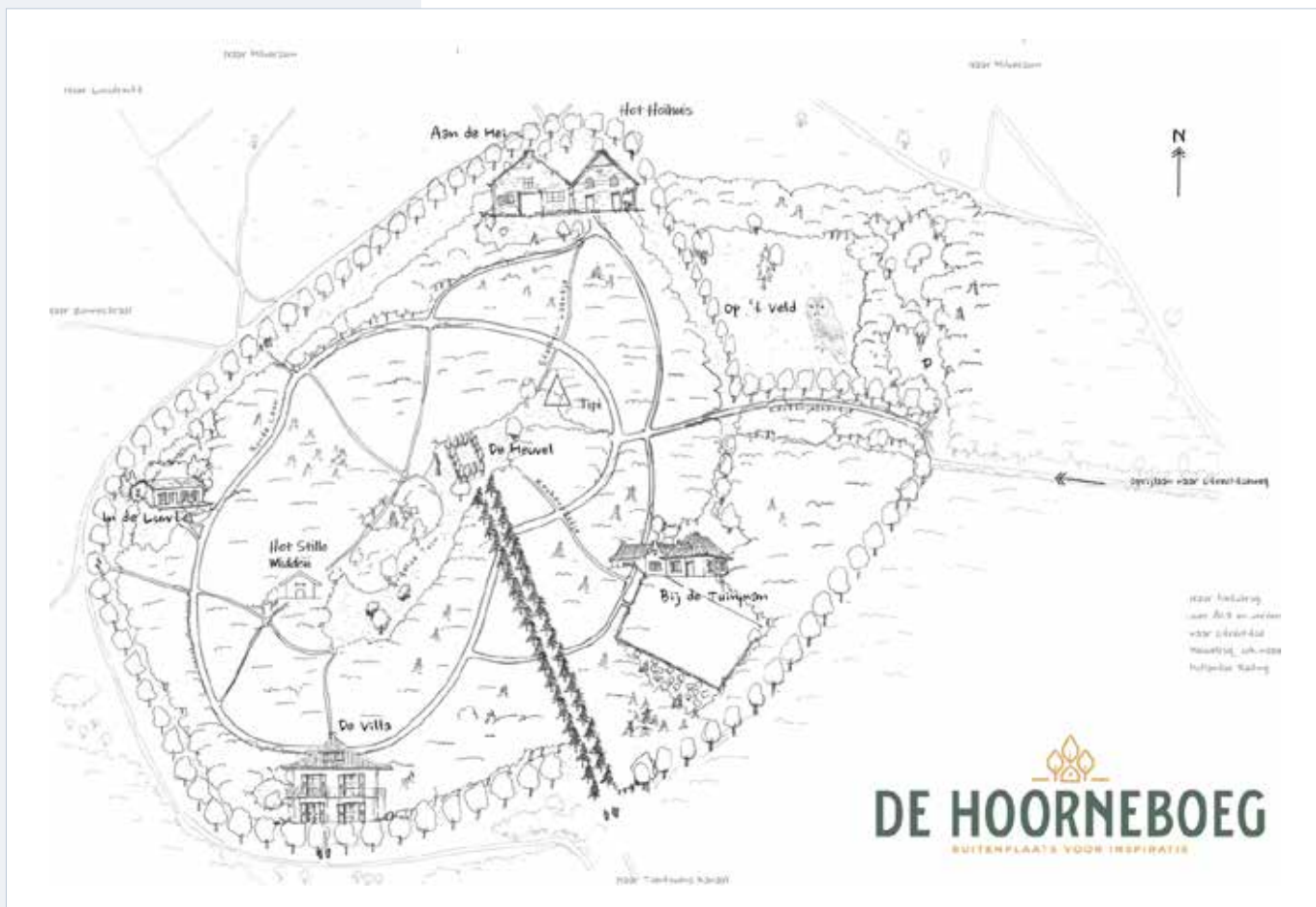
Huib Casander en Dick Jonkers

besproken door **Paul Keuning**

Zo druk als het op de Hoorneboegse Heide is met fietsers, honden en wandelaars, zo'n oase van rust is het achter de poort en de hekken van beziningsoord De Hoorneboeg. Na een broedvogelverslag in 2014 (zie rapport 233), was het weer tijd voor een nieuwe screening volgens de standaard-normering van het BMP-project. Op het beperkte oppervlak van dit landgoed (het meet slechts 250 bij 350 meter) heeft zich een oud loofbos ontwikkeld, waarvan het beheer neerkomt op 'natuurlijke ontwikkeling'. Met 181 broedterritoria verdeeld over 28 soorten is het voor vogels een aantrekkelijk gebied. Dat was het ook al in 2014. De verschillen met acht jaar geleden zijn niet

groot, vijf broedvogelsoorten staan nu niet meer op de lijst: Grote Lijster, Grauwe Vliegenvanger, Glanskop, Goudvink en Appelvink. Opvallend dat Gerard Mijnhout de Grauwe Vliegenvanger wel in de nestkast aantrof met een succesvol broedsel. Dank aan de tellers, die voor dag en dauw op pad waren om deze broedgegevens boven tafel te krijgen, plus een avondronde. In negen rondes hebben tien tellers hier, meestal in tweetallen, meer dan twaalf uur tijd in gestoken. De auteurs schreven een leesbaar rapport dat niet alleen vol tabellen staat, maar waarin ook boeiende sfeerbeschrijvingen zijn opgenomen.

Plattegrond De Hoorneboeg

Broedvogels
Groeve Oostermeent 2023

Dirk Prop
Vogelwerkgroep Het Oost en Omstreken
Dit is het rapportnummer

Broedvogels Groeve
Oostermeent 2023,
Dirk Prop
Uitgave Vogelwerkgroep Het
Gooi en Omstreken,
rapportnummer 318 1-20

Prooioverdracht door IJsvogel van kikker voor
steilwand | Dirk Prop

Broedvogels Groeve Oostermeent 2023

Dirk Prop

samengevat door Dirk Prop

In 2023 zijn bij de broedvogelinventarisatie van de Groeve Oostermeent achttien broedvogelsoorten vastgesteld. Net als de vorige jaren was een grote kolonie Oeverzwaluwen in een van de steile wandjes van het gebied gevestigd. De kolonie heeft zwaar te lijden van predatie door de Vos. Hoger gelegen nesten blijken voor de Vos minder goed bereikbaar en zijn daarom succesvoller.

In de laaggelegen zone komen enkele karakteristieke heidevogels voor: Graspieper, Kneu en Roodborsttapuit. De aantallen zijn relatief hoog en al een tiental jaren vrij stabiel. In de periode 2011-2023 hebben verschillende bosvogelsoorten gebroed in de boomsingel langs de Randweg: Heggenmus, Roodborst, Merel, Braamsluiper, Zwartkop, Tjiftjaf, Fitis, Koolmees, Tuinfluiter, Vink en Putter. De aantallen zijn wisselend tot maximaal drie territoria.

Bij andere soorten zien we kleine, trendmatige veranderingen. De Boompieper heeft ingeboet terwijl de Grasmus juist toeneemt. In afnemend aantal broedt ook de Kievit nog in de lage heidestruiken. De Meerkoet profiteert van de plassen die enkele jaren geleden zijn uitgegraven. Een paar Nijlgans is onverminderd succesvol en zag opnieuw kans al zijn jongen groot te brengen. Broedgevallen van de Wilde Eend zijn echter niet meer vastgesteld, vermoedelijk omdat deze grondbroeder moeite heeft

om de Vos op afstand te houden.

Naast de grote kolonie Oeverzwaluwen en de heidevogelsoorten ontleent de groeve zijn waarde aan de soms verrassende vestigingen. Zo ontdekten we in 2023 voor het eerst een broedgeval van de IJsvogel en een territorium van de Groene Specht. Dankzij de beschermde status van het gebied heeft het de potentie om ook in de toekomst voor verrassingen te zorgen. Het rapport geeft enkele beheeradviezen ter bescherming en verdere verrijking van het terrein.

Adviezen aan de beheerder

- Onderzoek het effect van de geiten op de vegetatie, met name de ontwikkeling van de Berken. Is het wel zinvol om de geitenbegrazing in de Groeve te behouden?
- Het handmatig verwijderen van de berkenopslag zal intensiever ter hand moeten worden genomen, want de inzet van geiten blijkt tot nu toe onvoldoende.
- Verstoring door wandelaars: geef bij de ingangen aan dat men alleen over het gemarkeerde pad mag lopen en geef duidelijk aan dat het verboden is hier te fietsen.

Medetellers bij deze inventarisatie waren: Hugo Weenen, Dick Jonkers en Paul van der Poel.

Broedvogels Jagtlust, Land en Bosch en Schoonoord 2023
Jan Mooij
Uitgave Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken,
rapportnummer 321

Broedvogels Jagtlust, Land en Bosch en Schoonoord 2023

Jan Mooij

samengevat door Jan Mooij

In het voorjaar van 2023 zijn drie van de 's Gravelandse buitenplaatsen van Natuurmonumenten door leden van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken geïnterviewd op broedvogels en grote zoogdieren. Het betreft hier Jagtlust, Land en Bosch en Schoonoord. Samen hebben deze landgoederen een oppervlakte van ongeveer 23 hectare.

Volgens de normen van het BMP-project van Sovon zijn territoria van 40 soorten vastgesteld als broedvogel. Er zijn vier soorten van de Rode Lijst gevonden, namelijk Groene Specht, Grauwe Vliegenvanger, Grote Lijster en Huismus. Verder zijn ook vijf soorten zoogdieren waargenomen.

Een eerdere telling van deze landgoederen vond plaats in 2016 (zie rapport 254). Nieuwe soorten in vergelijking met 2016 zijn: Knobbelzwaan, Mandarijneend, Zwarte Specht, Gekraagde Roodstaart en Bonte Vliegenvanger. Omgekeerd werden het afgelopen jaar niet geregistreerd als broedvogel: Waterhoen, IJsvogel, Fitis,

Oude dikke Beuk | Jan Mooij

Goudhaan, Staartmees en Goudvink. Dank aan de elf medetellers naast de auteur: Guido Band, Juun de Boer, Duncan Broekhuizen, Doortje van Dijk, Michael Everard, Simone Galavazi, Helene Heckman, Koos Koopmans, Sandra Nikkesen, Tjeerd Ploeg en Frits Wolfswinkel

Overzicht van het onderzochte gebied

Wat was interessant in de vogelbladen?

Samengevat door Paul Keuning

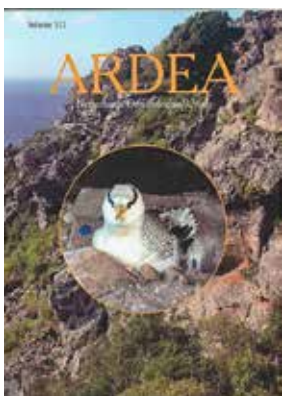
Geïnteresseerd door een samenvatting en wil je het hele artikel lezen?
Neem contact op met Paul Keuning: pw.keuning@xs4all.nl
Geen probleem om het tijdschrift of het digitale artikel naar je toe te sturen.

Ardea jrg. 111/2

Blad van de NOU, de Nederlandse Ornithologische Unie.

Rob Bijlsma constateert in het openingsartikel 'Ornithologie vanuit de boomtoppen' dat de roofvogels na een herstel sinds de jaren 70 weer opvallend schuw en stil zijn. Is dat opnieuw te wijten aan pesticiden? Een greep uit de inhoud:

- Madden, H. et al. Het foerageergedrag van de Roodkeelkeerringvogels op Saba. Deze vogel staat ook op de cover van Ardea.
- Van Oosten, H. 'De voedselvoorziening van Koekoeksjongen in het nest van Kleine Karekieten'.
- Het trekgedrag van Ooievaars vanuit Tsjechië over een periode van 1947-2018. Het merendeel neemt toch de westelijke route naar Afrika.
- Summers, R.W. et al. Het trekgedrag van de Wulp vanuit Schotland naar Scandinavië en Noord-Rusland en de bedreigingen onderweg.
- Komar, E. Groepsvorming van Zearenden bij visvijvers in de wintermaanden in Litouwen.
- Fijn, R.C. & R. v. Bemmelen 'Hoe het synchrone broedgedrag van de Grote Sterns een beperking vormt om een tweede broedpoging te proberen'.

De Gierzwaluw jrg. 61/3

VWG Amsterdam.

F. Grassotti, een beginnend vogelaar, kwam er even voor de Big Day achter dat zijn compagnon-vogelspotter er niet bij kon zijn. Ondanks dat gemis, werd hij gedurende de dag steeds enthousiaster en werd hij met zijn minder ervaren groep toch eervol derde met 69 soorten. Tycho Fokkema vertelt in het laatste nieuws over de Lutkemeerpolder, een strook tussen Schiphol en de begraafplaats Westgaarde. Er komt hier geen distributiecentrum, mogelijk wel een voedselbos.

De Gierzwaluw jrg. 61/4

VWG Amsterdam.

Tycho Fokkema deed een rondje Marken en kwam tevreden thuis met bijzondere waarnemingen als Brilduiker, Kleine Topper, Gestreepte Strandloper en een Witvleugelstern. De Kleine Zwanen van dichtbij waren alleen al dit uitstapje waard. Jos Vrolijk raadt iedereen die zijn nieuwe lens of kijker wil uitproberen aan om binnenkort naar 'Het Landje van Geijssel' te gaan. Veel vogelsoorten doen in het vroege voorjaar dit plasdras weiland aan. Drie studenten legden vast welke vogels er het afgelopen jaar rond het Science Park in Amsterdam waren en doen aanbevelingen welke winst er te halen is wanneer rekening wordt gehouden met de natuurlijke omgeving.

De Grauwe Gans jrg. 39 /2 en 3

Vogel- en Natuurwacht Flevoland.

Aat Harms schrijft in nr. 2 een interessant artikel over slaapplaatstellingen, die voornamelijk gedaan worden rond de Grote Plas en de Kwelplas. Karel Mauer beschrijft de Sperwer als een echte tuinsoort. Verder schrijft M. Babeliowsky de Vogeltek, waarbij hij gebruik maakt van o.a. het gelijknamige boek van Jaap Taapken. Dezelfde vragen zoals 'Hoe navigeren ze?' zijn nog steeds actueel. In nr. 3 van de Grauwe Gans vraagt Nelleke Seegers aandacht voor respectvol omgaan met de natuur (geldt ook voor fotografen!). Jeugdafdeling 'De Bosbende' heft zichzelf op, tijd voor andere dingen. Peter Scholten beschrijft in 'Wintergasten toen en nu' hoe door meer variatie in biotopen de diversiteit in 25 jaar duidelijk is toegenomen. Ton Eggenhuizen belicht een mooie plek om bijzondere vogels tegen te komen: het Verbindingspad, een fietspad dat de Wilgenplas en de Oostvaarderplassen met elkaar verbindt. Dikke kans om die Draaihals daar tegen te komen!

De DompHoorn jrg. 57/2 en 3

Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden.

Kees Jan van Zwieten is naar aanleiding van de doortrek van een Visarend over de Vijfheerenlanden helemaal in de ban van deze specialist onder de roofvogels. De ondersoorten van de Visarend vormen een aparte familie.

A. Versluis constateert in een beknopt artikel over de Ooievaar dat slechts 15 tot 20 procent van de jonge Ooievaarders het volwassen stadium bereikt en zelf weer tot broeden komt.

De Levende Natuur jrg. 124/6

Info over onderzoek, beheer en beleving van de natuur in NL en België. 'Knellende natuurwet zal als een boemerang terugslaan' is een boeiende discussie tussen Hans Waardenburg en Anne-Jifke Haarsma. Waardenburg stelt dat peperduur ecologisch onderzoek, waar je ook nog eens lang op moet wachten, vertragend werkt op de zo noodzakelijke woningbouw. Zorg gewoon voor alternatieve huisvesting voor de dwergvleermuis! Want pas ervoor op dat we met compromisloze natuurwetgeving, de mensen niet in het harnas jagen tegen de natuurbescherming. Uiteraard staat Anne-Jifke vierkant achter de 'kraakheldere, effectieve regels'.

De Levende Natuur jrg. 125/1

Chris van Turnhout et al constateren dat struweelvogels profiteren van 30 jaar Gelderse Poort, maar dat de water- en moerasvogels wat achterblijven op de verwachte ontwikkeling.

Waar moet de habitat voor Kievitskuikens aan voldoen? Zes pagina's onderzoek, beschreven door o.a. Erik Kleyheeg, waarbij ik me afvraag of er veel nieuwe feiten boven tafel komen.

De Kieft jrg. 47/3

Verse aanvoer van nieuwe bestuurders is ook in Zaandam e.o. lastig. Dit blad liep daardoor enige vertraging op. Toch veel lezenswaardige artikelen in dit zestig pagina's dikke nummer.

Ico van Dijk laat zien dat bescherming van het weidenschap verder reikt dan letten op vogels. Een zestal kleine weidemolens zijn karakteristiek voor de Zaanstreek. Die worden dus onderhouden door vier Kieft-leden.

Tegen het nieuw aan te leggen 380 kV elektriciteitsnet op palen door Noord-Holland wordt geprotesteerd. De weidevogels worden er door bedreigd, denk maar aan draadslachtoffers, verlies habitat en obstakels in trekroutes. Waarom niet een groot tracé ondergronds aanleggen? Doen ze bij het Naardermeer ook!

Bij de seizoenstotalen is de Smient met kop en schouders de aanvoerder: 165.000. De Grauwe Gans volgt met 88.000 en de Spreeuw heeft de derde plaats overgenomen van de Brandgans: 39.000. Uit het ooievaarsnest op de paal in het Vijfhoekpark (Zaandam) zijn drie jongen uitgevlogen. Opvallend nieuws: een gemengd paar Zwarte Ooievaar x Witte Ooievaar heeft in Nedersaksen succesvol gebroed en twee hybride jongen op de wereld gezet.

Voor de Oeverzwaluwen was 2023 een ongekend topjaar met 286 broedsels. Het record van 2021 is met 82 nesten gebroken.

De Kruisbek 66/4

Vogelwacht Utrecht 'Gierzwaluwen in Zeist'.

Deze Kruisbek begint met een bespreking van het boek 'Low-carbon birding' van Javier Celetrio. De auteur houdt ons als vogelaars een spiegel voor over het reisgedrag op onze auto- en vliegtoeren

naar verre oorden om bijzondere vogels te spotten. De auteur kraakt harde noten, geen enkele smoes rechtvaardigt reizen met onevenredig veel CO₂-uitstoot. Laten we genieten van de vogels die op loop- of fietsafstand te zien zijn.

T. Vernooij zijn observatie van een stel Koereigers die bij Schalkwijk behendig de insecten rond de neus van de runderen wegsnaaien, is een mooi voorbeeld van vogelen in de eigen omgeving.

Bram Rijksen haalt herinneringen op aan de Ivoormeeuw bij Stellendam in 1990.

Gert Ottens vraagt zich in 'Halsbandparkieten in Utrecht' af hoe om te gaan met exoten.

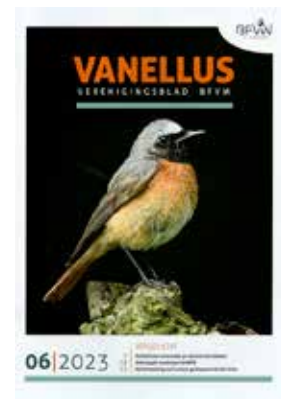
Henk Leenaers bespreekt nog zo'n moeilijk te verdrijven slimmerik: de stadsduif.

Vanellus jrg. 75(6)

Vogelwachten van Friesland.

Het jaarrapport over de weidevogels 2023 laat zien dat het bruto territoriaal succes (BTS) minder dan 70% was en daarmee net onvoldoende. Er zijn dus niet voldoende gruttokuikens groot geworden om de populatie in stand te houden.

U. Hosper doet namens de Groningse Universiteit onderzoek naar de Gekraagde Roodstaart in het Oost-Friese coulissen-landschap.

Sovon nieuws jrg. 36 (dec.)

Uitnodigend is een grote foto op pagina 2-3 van Jan Mooij en Wobbe Kijlstra uitkijkend over de weide bij een reportage over 50 jaar vogels tellen in de westelijke Eempolders.

Ook Sovon vierde haar 50-jarig jubileum en gaat door met wat organisatorische veranderingen. Het Sovon-bestuur met Theo Verstrael maakt plaats voor Edwin Kok, die voorzitter wordt van de raad van toezicht.

Overzicht van 'Zeldzame broedvogels 2023: veel Steltkluten en Hoppen, maar

nauwelijks Kwartelkoningen'.

Het jaar van de Scholekster: in vergelijking met 2008 broeden er nu veel meer Scholeksters in stedelijk gebied, wel 6000 paren. Van de 370 broedplatforms, dat zijn palen met bovenin een kuiltje bedekt met schelpengruis, werden er 39 bezet. De Midwintertelling 2023 leverde enkele verschuivingen op: de Brandgans deed een stapje terug van 700.000 naar 600.000 exemplaren; de Kogans en de Grauwe gingen in aantal vooruit. Er waren met ruim 3.000 exemplaren wel 5x zoveel overwinterende Grutto's, een nieuwe trend? Klimaatverandering?

Vogels 43/5

Vogelbescherming Nederland. Interessante artikelen over het fotograferen van vogels in je eigen achtertuin/balkon. Ook wetenswaardig: vogels bijvoeren, houd water en de voerplek goed schoon! Biodiversiteit aantoonbaar beter voor vogels, lees over het Partridge-project. Lees ook het succesverhaal van de Grote Zilverreiger met beeldschone foto's. Verder een pessimistisch artikel van Nico de Haan over de laatste Kievit, die binnenkort het licht uit zal doen.

Vogelbalans 2023

Sovon Vogelonderzoek Nederland. Feiten en cijfers over de vogelstand in ons land. Zo bondig samengevat in 28 pagina's, dat het zonde is om daar weer een uittreksel van te maken. Je mag hem rustig een weekje lenen om zelf te lezen 'Hoe het met de vogels gaat'. In 50 jaar tellingen en onderzoek door vele vrijwilligers en professionals worden er gefundeerd uitspraken gedaan over de trends van 199 soorten broedvogels en nog eens 209 doortrekkende en overwinterende vogelsoorten. Hoe de mens zich verhoudt tot de natuur,

daarvoor zijn de vogels een belangrijke graadmeter. Sovon vat de trends samen door de leefgebieden apart te nemen met als ijkpunt 1990. Agrarisch gebied en open natuur scoren ruim 50 procent minder, bosvogels bleven stabiel en de moerasvogels, daarvan zijn er nu 20 procent meer.

Vrienden van 't Gooi jrg. 28 (3)

Dick Jonkers beschrijft de Nijlgans als een invasieve, agressieve soort, die in het Gooi vanaf 1972 regelmatig te zien is. Natuurmonumenten deed in 2015 pogingen om de aantallen te reduceren. De aantallen zijn in onze omgeving nu redelijk stabiel.

Limosa jrg. 96 (4) 2023

Dit is het tijdschrift van de Nederlandse Ornithologische Unie en Sovon. K.C. Fokker 'Overwinterende Waterpiepers in de Zwijndrechtse Waard' Vanuit hun broedgebieden in de Europese hooggebergtes overwinteren de stille Waterpiepers in grotere aantallen dan eerder was aangenomen in de rietvelden, omgeving Zwijndrecht. Christiaan Both beschrijft in 'Gebaat bij

een warmer klimaat?' hoe winterweer effect heeft op de overwintering van Roodborsttapuit, Tjiftjaf en Zwartkop. Het is een gok die door de zachte winters steeds vaker goed uitpakt. De Midden-Europese Zwartkoppen slaan daarbij vaak ons land over en trekken door naar Engeland.

M.E. Leopold & W. Overmaat 'Zeekoeten verdrinken in staand water: nieuwe kansen voor dieetonderzoek?'

A.M. Teunizen 'Dieetvoorkeuren van Buizerd en Torenvalk op vliegbasis Eindhoven'. Schraal grasland leidt tot minder insecten en minder muizen, dus minder Buizerds en Torenvalken die met ernstige gevolgen in een vliegtuigmotor kunnen verdwijnen.

De Wintertaling in de westelijke Eempolders

Jan Mooij

Wintertaling, Eempolders, 9 november 2020 | Hans Hover

De kleinste eendensoort die wij regelmatig in de Eempolders zien is de Wintertaling (*Anas crecca*). Hij is duidelijk kleiner dan de andere eenden. Alleen de Zomertaling, die bij ons veel minder voorkomt, is ongeveer even groot. In de broedtijd is hij erg schuw, maar daarbuiten laat hij zich vaak zien. Hij komt dan ook in groepen voor die soms vele tientallen dieren tellen. Hij heeft een voorkeur voor ondiep water met veel plantengroei.

Zoals gebruikelijk geven de figuren 1 en 2 een overzicht van de aantallen in de loop van de tellingen. In figuur 1 valt onmiddellijk op dat er meestal maar kleine aantallen worden gezien (het lichte geel), maar dat er zo nu en dan juist grotere groepen aanwezig zijn (de donkere vlekken). Ook zijn er weinig waarnemingen van mei tot en met juli, maar de laatste jaren lijken die aantallen wat op te lopen. Als broedvogel is de Wintertaling in Nederland sterk achteruitgegaan. Sinds 1984 is bijna twee derde van de broedpopulatie verdwenen. Dit is ook de reden dat de Wintertaling als kwetsbaar op de Rode Lijst staat. In de Eempolders is de situatie minder duidelijk. De oudere bronnen (Alleyn e.a., Jonkers e.a.) melden

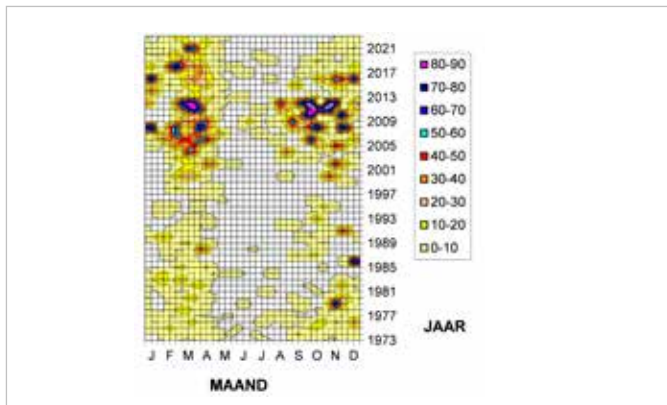
geen broedgevallen in de polders. De laatste jaren zien we ze wat vaker in de broedtijd. Inventarisaties in en bij de Eempolders melden nog steeds kleine aantallen broedparen. Een probleem is daarbij dat de Wintertaling als broedvogel heel schuw is en zich bijna niet laat zien.

Trekvogels

Buiten de broedtijd zijn de aantallen veel groter. Hier gaat het om trekvogels uit het noorden en oosten van Europa. In deze periode zien we tot ongeveer het jaar 2000 een geleidelijke afname. We zagen ook veel minder vaak Wintertalingen, zoals de grafiek van de presentie (figuur 5) laat zien. Vanaf dat jaar nemen de aantallen sterk toe tot 2015, waarbij wel grote

verschillen van jaar op jaar voorkomen. Daarna is er weer sprake van afname. Opvallend daarbij is dat de presentie zeker in het begin niet afneemt. Dat geeft aan dat er kennelijk minder grote groepen worden gezien. De groene lijn in figuur 2 geeft de ontwikkeling van de aantallen bij de watervogeltellingen van Sovon. Er zitten forse variaties in maar over wat langere periodes bezien gebeurt er eigenlijk weinig. Alleen de laatste tien jaar lijkt er sprake van een toename. Dat is dan wel in een periode waarbij in de Eempolders de aantallen juist afnemen. Dit suggereert dat de veranderingen in de aantallen in de Eempolders lokale oorzaken hebben. Wij hebben de indruk dat de afgelopen jaren

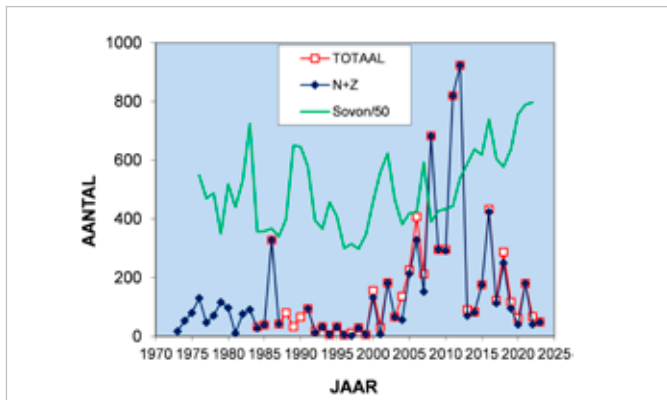

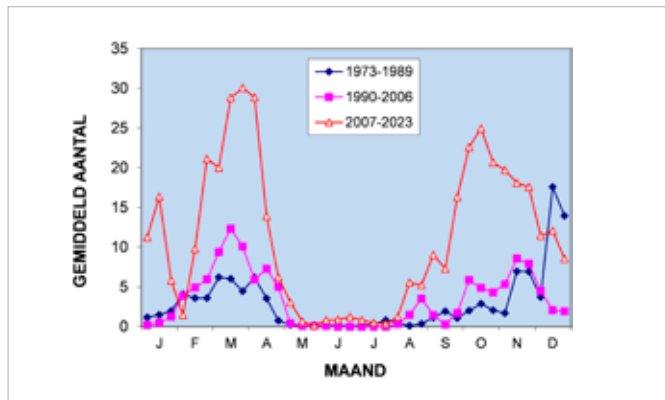
Figuur 1. Samenvatting van alle telresultaten voor de Wintertaling

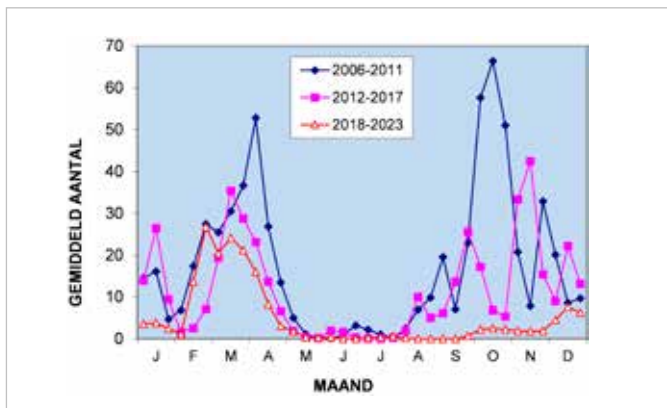
Wintertaling man, Gooimeer, 15 december 2022 bij de Zomerkade in Huizen | Jurriën Uiterwijk

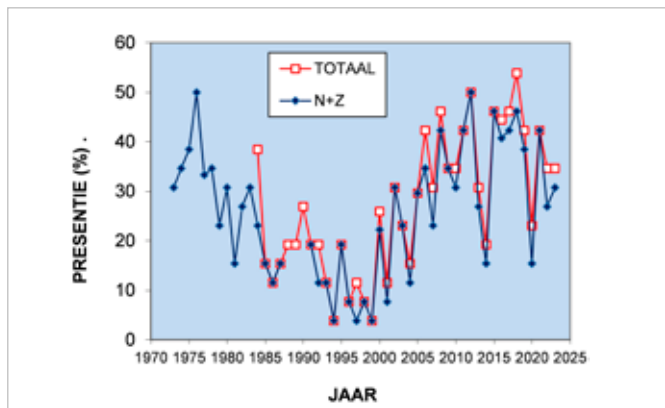
Figuur 2. Totaal aantal getelde Wintertalingen per jaar. De blauwe lijn geeft de aantallen zonder de Oostermeent, de rode lijn de totale aantallen. De groene lijn geeft de resultaten van de watervogeltelling van Sovon.

Figuur 3. Gemiddeld aantal Wintertalingen per decade voor drie periodes van zeventien jaar.

Figuur 4. Gemiddeld aantal Wintertalingen per decade voor drie periodes van zes jaar.

Figuur 5. Presentie van de Wintertaling per jaar. De blauwe lijn geeft de aantallen zonder de Oostermeent, de rode lijn de totale aantallen.

Wintertaling, Balgzand Noord-Holland, 18 april 2019 | Maarten Buijs

Wintertaling man, Tienhovenkanaal, 15 februari 2023 | Jaap Bikker

het reservaat in de winter minder nat is geworden. In sommige jaren stonden grote delen van het reservaat maandenlang plasdras. In mijn herinnering zag je daar soms ook grote groepen Wintertalingen. Zelfs in het zeer natte najaar van 2023 waren de sloten eigenlijk nooit tot de rand gevuld. In de jaren rond de piek van de Wintertaling zagen we daar ook in het vroege voorjaar grote aantallen Slobeenden.

Reservaat

In het begin van de tellingen zagen we de meeste Wintertalingen in de Zuidpolder te Veld, maar na 2000 zaten de grote aantallen juist in het telgebied Noord, waarin ook het reservaat ligt. Toch waren ook in Zuid de aantallen in de piekjaren duidelijk groter dan ervoor en erna. Als we naar de verdeling over het jaar kijken, zien we voor de laatste periode van zes jaar iets opvallends. In figuur 4 zien we de verdeling voor de laatste drie periodes van zes jaar. In de broedtijd zien we overal zeer kleine aantallen. In de eerste twee periodes van zes jaar zien we pieken in het najaar en het voorjaar.

In de laatste periode ontbreekt de piek in het najaar maar de piek in het voorjaar is weinig lager geworden. De laatste jaren worden in de Eempolders in het voorjaar op steeds meer plekken plasdras situaties gemaakt door een stuk weiland gedeeltelijk onder water te zetten. Dit is bedoeld om de polders aantrekkelijker te maken voor weidevogels. De boeren krijgen ook subsidie als zij dit op hun land doen. Mogelijk zijn deze ondiepe plassen ook aantrekkelijk voor doortrekkende Wintertalingen.

Literatuur

- Alleyn W.F. et al. (1971). Avifauna van Midden-Nederland, van Gorcum & co, Assen.
- Jonkers, D.A., Kole, R.A. & Taapken, J., (red.)(1987). Vogels tussen Vecht en Eem. VWG het Gooi en Omstreken, Hilversum.
- Bijlsma, R.G., Hustings, F. & Camphuysen, C.J. (2001). Algemene en schaarse Vogels van Nederland. (Avifauna van Nederland 2). GMB Uitgeverij/KNNV Uitgeverij, Haarlem/ Utrecht.
- Mooij, J. (2006). Het voorkomen van de Slobeend in de westelijke Eempolders. De Korhaan, 43 (3): 28-30.
- Van Dijks, A. (2018). Wintertaling *Anas crecca*, 116-117, in Sovon Vogelatlas van Nederland, Kosmos Uitgevers, Utrecht-Antwerpen.
- Houten, M. van. (2023). Resultaten van broedvogelinventarisaties in binnen- en buitendijkse terreinen van Natuurmonumenten bij rivier de Eem in 2023. Vogelwerkgroep het Gooi en Omstreken, rapportnummer 215.

Een eigen vogelkijkhut in het Reestdal

Verblijf eens in een 'heidehuisje' met een eigen kijkhut uitsluitend voor gasten in het natuurgebied van het Reestdal in Drenthe.

Nico de Haan ging u voor: 'Als je niet aangestaard wordt door de Schotse Hooglanders dan word je wel begluurd vanaf de kale topjes van het struikgewas door de Roodborsttapuiten.'

Er is een laadpaal voor elektrische auto's.
Meer informatie op: www.heidehuisje.nl of 06-81525089

Van de webmaster

Wensen voor de vernieuwde website vwggooi.nl

Onze website www.vwggooi.nl zal dit jaar volledig worden vernieuwd. Reden is dat de programmatuur (PHP) verouderd is. Installatie van een actuele versie van PHP levert fatale fouten op in het huidige template en in de onderliggende modules. We hebben een inventarisatie gemaakt welke functionaliteit en content behouden dient te worden en welke niet meer opgenomen hoeft te worden in de nieuwe site. Een aantal functies zoals het forum nemen we niet op. Andere functies zoals de programmakalender moeten uiteraard wel een plaats krijgen. Wellicht leven er bij de leden wensen m.b.t. zaken die in de huidige website niet zijn opgenomen, maar die je wel graag in de nieuwe site wilt zien.

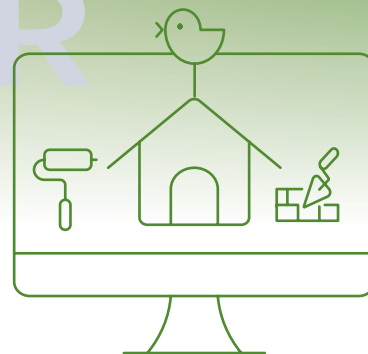
Als je ideeën hebt, stuur deze dan graag uiterlijk 15 maart op naar webmaster@vwggooi.nl

Webontwikkelaars / -beheerders gezocht

Zoals je hebt kunnen lezen, wordt onze website dit jaar volledig vernieuwd. We zullen afstappen van het Content Management Systeem Joomla en in plaats daarvan gaan ontwikkelen met behulp van Wordpress.

Heb je ervaring met de bouw of beheer van een Wordpress website en heb je zin om mee te helpen, meld je dan aan via webmaster@vwggooi.nl

VWG informatie

Werkgebied

Wijzigingen ledenregister

De wijzigingen in het ledenregister worden één keer per jaar opgenomen in De Korhaan. Begin 2023 waren er 888 en eind 2023 waren er 900 leden waarvan er 5 erelid zijn.

Contributie en lidmaatschap

- Het lidmaatschap is inclusief ons verenigingsblad De Korhaan.
- De contributie van de Vogelwerkgroep bedraagt minimaal € 20,00 per jaar.
- Leden uit één gezin of samenwonenden kunnen huisgenoot-lid worden. De contributie is dan minimaal € 7,00 per jaar. Je ontvangt dan geen tijdschrift.
- Opzeggen van het lidmaatschap graag vóór 1 november van het lopende kalenderjaar.

Schenken

Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken is als **ANBI** aangemerkt en daardoor zijn uw giften onder voorwaarden aftrekbaar bij de Belastingdienst. Daarnaast kunt u in uw testament een legaat opnemen ten gunste van de VWG. Het is gewenst dit wel met uw notaris te bespreken.

Aanleveren kopij/artikelen De Korhaan

- Kopij/artikelen worden bij voorkeur digitaal aangeleverd in Word (ook tabellen).
- Figuren, foto's en tabellen/grafieken worden afzonderlijk meegestuurd. Onderschriften bevatten figuur-nummer, beschrijving, datum en fotograaf.
- Fotobestanden onbewerkt en in zo hoog mogelijke resolutie (>300 dpi) bij voorkeur via wettransfer aanleveren. Vermeld altijd locatie, datum en fotograaf.
- Bij aangeleverde foto's, plattegronden, figuren etc. gaat de redactie ervan uit dat de schrijver over de copyrights beschikt. Eventuele kosten i.v.m. copyrights (navordering) zijn voor de auteur.
- In de tekst zo nodig een verwijzing (onderschrift) waar de figuur/foto geplaatst moet worden.
- Nederlandse soortnamen beginnen met een hoofdletter, families e.d. met een kleine letter.
- Bij 'Bronnen/literatuur' de auteur, jaartal, titel, tijdschrift/boek met uitgever.
- Boekbesprekingen ca. 300 woorden. Een hoofdartikel maximaal 2500 woorden en znodig meer in overleg.

Kopij volgend nummer: 28 maart 2024

Kopij kunt u sturen naar:
redactie@vwggooi.nl

Uiterlijk voor de 28ste van de maanden maart (zomernummer), juli (herfstnummer), oktober (winternummer) en december (lentennummer).

In principe bepaalt de datum van binnenkomst bij de redactie de plaatsing in een volgend nummer.

Adressenlijst

Website <https://vwggooi.nl>
Bankrekening Triodosbank rekeningnummer: NL17 TRIO 0391 1047 99 t.n.v. VWG Het Gooi e.o., Bussum

Bestuur van de Vogelwerkgroep

Voorzitter	Piet Spoorenberg	Celebesstraat 36, 3742 DD Baarn	035-5436371	voorzitter@vwggooi.nl
Secretaris	Ruud Willemstein	Akkerpad 13, 3755 TL Eemnes	06-15832341	secretaris@vwggooi.nl
Penningmeester	Niek Wieringa	Zoddeland 12, 1394 KR Nederhorst den Berg	06-48477299	penningmeester@vwggooi.nl
Onderzoek en bescherming	vacature	avifauna@vwggooi.nl		
Ledenactiviteiten	Wouter Rohde	Prof. De Jongstraat 3, 1221 HX Hilversum	06-13708419	excursies@vwggooi.nl
Communicatie	Doortje van Dijk	Siriusstraat 52, 1223 AP Hilversum	06-20595083	communicatie@vwggooi.nl
Algemeen bestuurslid	Huub Casander	Vlie 30, 1273 WN Huizen	035-5259131	huubcasander@gmail.com
Algemeen bestuurslid	Heleen Boelens	Hyacintenlaan 64, 1215 BD Hilversum	035-6219169	hmmboelens@gmail.com

Nuttige adressen/contactpersonen

Lezingen en contactavonden zijn in de Infoschuur GNR, Naarderweg 103, 1217 GL Hilversum (bij de natuurbrug), tenzij anders vermeld.

Vogelherkenningscursus	Francis Bakker		035-6560067	cursussen@vwggooi.nl
Lezingen	Feiko Prins		035-6217017	lezingen@vwggooi.nl
Promotie en verkoop	Nel Huese	Elzenlaan 40, 1214 KM Hilversum	035-6248716	promotie@vwggooi.nl
Bibliotheek en archief	Paul Keuning		035-5268281	pw.keuning@xs4all.nl
Vogelhospitaal Naarden	Erik Bruinning	Burg. J. Visserlaan 1, 1411 BR Naarden	035-6945658	beheerder@vogelasiel.nl
Fotowerkgroep	Hugo Weenen		035-5241123	fotografie@vwggooi.nl
Website	Dirk Prop		06-44734989	webmaster@vwggooi.nl
E-mail nieuwsbrief	VWG aanmelden bij de website	www.vwggooi.nl		nieuwsbriefvwg@vwggooi.nl
Vogelwaarnemingen	www.gooi.waarneming.nl			
Ledenadministratie	zie binnenzijde voorblad			
Redactie De Korhaan	zie binnenzijde voorblad			

Het **Dineke Sluijters Vogelfonds** financiert projecten voor vogelbescherming en studie. Zie voor het indienen van projectvoorstellen de toelichting op onze website. De Adviescommissie is per e-mail te bereiken via vogelfonds@vwggooi.nl.

Subgroep Onderzoek en Bescherming

1. Watervogeltelling	vacant			
2. Eempoldertellingen	Jan Mooij		035-5429725	mooij.noorman@planet.nl
3. Weidevogelnestbescherming	Gert Bieshaar/Ger-Jan van Loenen		035-5311002	g.bieshaar1@kpnplanet.nl
4. Zwaluwenonderzoek	Han Westendorp		06-51170036	hanwestendorp@gmail.com
5. Vogelringstation	Harry de Rooij		035-6289470	harryderooij@planet.nl
6. Nestkasten	Henny Meulepas		06-53890085	nestkastteam@vwggooi.nl
	Coby Jeninga		06-25066248	nestkastteam@vwggooi.nl
7. Kerkuilen	Harry de Rooij/Gerard Mijnhout		035-6289470	harryderooij@planet.nl
8. Roofvogels	Harry de Rooij		035-6289470	harryderooij@planet.nl
9. IJsvogels	Jelle Harder		035-6937858	jelleharder@hetnet.nl
10. Broedvogelinventarisaties	Dirk Prop/Piet Spoorenberg		06-44734989	broedvogels@vwggooi.nl

Coördinatieteam Onderzoek en Bescherming: Jan Mooij en Dirk Prop

Voor ongelukken en/of problemen die ontstaan tijdens activiteiten van de Vogelwerkgroep aanvaardt de vereniging geen enkele aansprakelijkheid. Deelname geschiedt op vrijwillige basis.

